

Johan Hällmark

SKATTEPLANERING FÖR FÅMANSAKTIEBOLAG

Företagsekonomi

2010

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING.....	8
1.1. Metoder	9
1.2. Val av ämne.....	9
1.3. Arbetets syfte	9
1.4. Problemområde	9
1.5. Avgränsning	10
2. BESKATTNINGEN AV ETT AKTIEBOLAG.....	11
2.1. Skattskyldighet.....	11
2.2. Samfundsskatt	11
2.2.1. Skattepliktiga inkomster.....	13
2.2.2. Avdragsgilla utgifter	13
2.2.3. Utgifter som inte får dras av i beskattningen	14
2.3. Uträkning av den beskattningsbara inkomsten	15
3. UTBETALNING AV MEDEL TILL AKTIEÄGARNA	17
3.1. Utbetalning av medel som lön	18
3.1.1. Förskotts innehållning, arbetsgivaravgifter och försäkringar	19
3.1.2. Pensionsskydd, FöPL eller ArPL?	23
3.1.3. Frivilliga pensionsförsäkringar	24
3.2. Beskattning av förvärvsinkomst.....	25
3.2.1. Låglönestöd till arbetsgivaren	30
3.2.2. Skattefria resekostnadsersättningar	32
3.3. Utbetalning och beskattning av dividend.....	34
3.3.1. Uträkning av bolagets nettoförmögenhet	41
3.3.2. Aktiens matematiska värde	45
3.4. Delägarlån	46
3.5. Förtäckt dividend	48
4. SKATTEPLANERING.....	49
5. DEN EMPRISIKA DELEN	57
5.1. Målet med undersökningen	57

5.2.	Metoder	57
5.3.	Presentation av case-företaget, aktiebolag X.	58
5.4.	Grunderna för undersökningen	58
6.	DEN EMPIRISKA UDERSÖKNINGEN	60
6.1.	Hur lönen påverkar företagets resultat	60
6.2.	Aktieägarnas dividend.....	64
6.3.	Aktieägarnas personbeskattning.....	69
7.	RESULTAT AV UNDERSÖKNINGEN	75
8.	AVSLUTNING	80
	KÄLLOR	83

FIGUR FÖRTECKNING

Tabeller

Tabell 1: Kommunal och kyrkoskatter år 2010 för Korsholm, Vasa och Helsingfors.....	26
Tabell 2: Statens inkomstskatteskala år 2010	27
Tabell 3: Beskattning av dividender (Koponen 2008: 30).....	36
Tabell 4: Företagaren kan öka nettointäkten genom att lyfta en del av vinsten som lön.....	51
Tabell 5: Nettoförmögenhetens inverkan på företagarens nettoinkomst	53
Tabell 6: Fördelaktigare med lön	54
Tabell 7: Aktieägarnas lönealternativ	60
Tabell 8: Lönens påverkan på den utdelningsbara vinsten.	61
Tabell 9: Beskattningen av den utdelade dividenden.....	68
Tabell 10: Beskattningen av aktieägare A:s dividend.....	68
Tabell 11: Beskattningen av aktieägare B:s dividend.....	69
Tabell 12: Aktieägare A:s personliga skatter.....	70
Tabell 13: Aktieägare B:s personliga skatter.	70
Tabell 14: Statens inkomstskatteskala år 2010.	71
Tabell 15: Presentation av undersökningens resultat.	75
Tabell 16: Resultaten från alternativ 1 - 5.....	78
Tabell 17: Resultaten från alternativ 6 – 10.....	78

Figurer

Figur 1: Exempel dagtraktamente, arbetsresan börjar från den egentliga arbetsplatsen.....	32
Figur 2: Exempel dagtraktamente, arbetsresan börjar från löntagarens bostad	33
Se Figur 3: Beskattning av dividend från icke-listat aktiebolag.....	36
Figur 4: Beskattningen av dividend som är mindre än 9 % av det matematiska värdet samt mindre än 90 000 €	37

Figur 5: Beskattningen av dividend som är mindre än 9 % av det matematiska värdet men större än 90 000 €	38
Figur 6: Beskattningen när dividenden är större än 9 % av aktiens matematiska värde	39
Figur 7: Beskattning av dividend från icke-listat aktiebolag (Koponen 2008: 23)40	
Figur 8: uträkning av nettoförmögenheten, tillgångarna.....	43
Figur 9: uträkning av nettoförmögenheten, skulderna	44
Figur 10: uträkning av nettoförmögenheten.....	45
Figur 11: Lön kan vara förmånligare än skattefri dividend	50
Figur 12: Arbetsgivarens löneutgifter när löntagaren är FöPL-ägare	62
Figur 13: Arbetsgivarens löneutgifter när löntagaren är försäkrad enligt ArPL...	63
Figur 14: Balansräkningens aktiva, företag X	65
Figur 15: Balansräkningens passiva, företag X	66
Figur 16: Uträkning av nettoförmögenheten.....	67

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

- Bilaga 1. Uträkningarna alternativ 1-10
- Bilaga 2. Aktieägarnas dagtraktamenten
- Bilaga 3. Låglönestödet vid olika lönesummor

VASA YRKESHÖGSKOLA

Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

ABSTRAKT

Författare	Johan Hällmark
Ämne	Skatteplanering för fåmansaktiebolag
År	2010
Språk	Svenska
Sidantal	85 + Bilagor
Handledare	Anna-Lena Berglund

Arbetet handlar om beskattningen av aktiebolag och dess ägare. Tyngdpunkten ligger på beskattningen av företagets vinst samt beskattningen av de medel som aktieägarna lyft ur företaget. Avsikten med arbetet är att undersöka, vilket som är det mest lönsamma och förmånligaste sättet för ägarna i ett fåmansaktiebolag att lyfta medel ur bolaget. Arbetets teoridel behandlar praxis och gällande lagstiftning angående beskattningen av aktiebolag samt beskattningen av dividend och lön lyft från ett aktiebolag. I teoridelen behandlas ägarnas olika möjligheter att lyfta medel ur bolaget samt hur det påverkar beskattningen. Olika exempel visar hur olika faktorer påverkar på beskattningen av företagets vinst och beskattningen av medel som lyfts ut ur företaget.

Arbetets empiriska del behandlar case-företagets ägares möjligheter att lyfta medel ur företaget. Case-företaget är ett finskt aktiebolag verksamt inom byggnadsbranschen. Företaget ägs och drivs av dess två aktieägare. Syftet är att utifrån ägarnas önskemål och krav hitta det förmånligaste alternativet för hur ägarna borde lyfta medel ur företaget. Alternativet skall visa i vilken mån lön jämfört med dividend bör lyftas för att nå den största möjliga gemensamma nettoinkomsten.

Arbetets kvalitativa undersökning utfördes genom att jämföra olika alternativ för aktieägarnas månadslöner. Sedan jämfördes de olika alternativens påverkan på beskattningen av företaget och aktieägarna. Resultatet visar att aktieägarna kan påverka sina nettoinkomster en hel del genom att i förväg planera i vilken mån de väljer att lyfta medel i form av lön och i vilken mån de väljer att lyfta medlen i form av dividend. Resultatet av undersökningen kommer inte att visa en universell eller schablonmässig formell som passar alla företag under alla omständigheter eftersom företagets skatteplanering påverkas av så många faktorer att det är en nödvändighet att se på varje företags skatteplanering individuellt.

Ämnesord: Skatteplanering, aktiebolag, lön, dividend

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Utbildningsprogrammet för företagsekonomi

ABSTRACT

Author	Johan Hällmark
Title	Tax planning in limited companies
Year	2010
Language	Swedish
Pages	85 + Appendices
Name of Supervisor	Anna-Lena Berglund

The subject of the thesis is the taxation of limited companies and its shareholders. The emphasis is put on the taxation of the profit, but also on the taxes regarding funds paid out to the shareholders. The purpose is not only to examine the different possibilities to pay out funds from the company to the shareholders, but to find the best solution to do this in an economical sense.

The theoretical part of the thesis explains current customs and laws regarding the taxation of limited companies and taxation of the company's shareholders. A number of tables and calculations in the theoretical part of the thesis show how salaries and dividends are linked to the taxation of the company. It also shows in what way the shareholders net income can be influenced by different factors.

The research part of the thesis was done by examining different legal ways to steer funds from the company to the shareholders. The purpose was to find the best way for the shareholders to lift funds from the company. The shareholders demanded that a certain monthly minimal salary, this had to be taken in consideration. The outcome of the research is measured by comparing different salary alternatives and measuring the collective net income of the two shareholders. The case company used in the research part of the thesis is a Finnish limited company working in construction. The two owners run and manage the company by themselves.

The outcome of the research proved the point that there actually is money to be saved if the shareholders plan in what proportions they choose to lift salary and in what proportion they choose dividend.

Keywords: Tax planning, limited companies, salary, dividend

1. INLEDNING

Finland är ett land med många små och medelstora företag. En stor del av dessa bolag är s.k. privatägda företag med en eller få aktieägare som både driver och arbetar i bolaget. Case-företaget som jag baserar min undersökning på är ett bra exempel på ett sådant företag. Företaget är verksamt inom byggbranschen. Företagets aktier ägs av två personer, majoritetsägaren innehar över 50 procent av aktierna. Vilka olika möjligheter har ägarna att lyfta medel ur företaget? Blir det förmånligare att lyfta dividend eller lön, eller är det bästa alternativet att lyfta både dividend och lön, och i så fall, i vilken proportion? Detta är några frågor som aktieägarna i ett fåmansaktiebolag måste ställa sig.

För att kunna nå fram till det förmånligaste sättet att lyfta medel ur ett fåmansaktiebolag, måste man vara insatt i dels hur ett aktiebolag beskattas, men även hur aktiebolagets ägare beskattas. Man måste m.a.o. vara insatt i både personbeskattning samt hur bolaget beskattas. Ekvationen blir mer komplicerad av det faktum att om man ökar lönerna till bolagets ägare så minskar samtidigt bolagets vinst. Den så kallade samfundsskatten betalas enligt företagets resultat, mindre vinst, mindre skatt med andra ord. Företagets resultat påverkar givetvis även ägarnas möjligheter till dividendutdelning. Arbetet inleds med att gå igenom ägarnas olika möjligheter att lyfta medel ur företaget. Därefter behandlas de olika möjligheterna skilt var och för sig med tyngdpunkten liggandes på beskattning.

I arbetets empiriska del kommer vi att försöka nå fram till en optimal lösning som tar hänsyn till case-företagets samt dess ägares förutsättningar och krav. I undersökningen skall jag med hjälp av 2009-års bokslut ge förslag på hur mycket lön ägarna skall lyfta. Beroende på hur mycket ägarna lyfter i lön, kan de påverka beskattningen av företagets resultat samt beskattningen av de medel som lyfts ur företaget för att nå maximal nettointäkt. Förhoppningsvis kommer jag att kunna lägga fram ett förslag till hur kommande års löne- och dividendutbetalningar skall genomföras på ett vettigt sätt.

1.1. Metoder

Arbetet består av en teoretisk del som tar upp olika möjligheter för aktieägarna att lyfta medel ur företaget. I den teoretiska delen framkommer vilka regler och bestämmelser som gäller när man som aktieägare lyfter medel ur ett företag. Största tyngden kommer att ligga på hur olika metoder beskattas och hur det påverkar beskattningen dels för företaget och dels för ägarens personbeskattning.

Arbetets empiriska del består av en undersökning baserad på case-företagets verkliga siffror som fastställts i tidigare års bokslut, undersökningens mål är att komma fram till konkreta förslag hur löne- dividendutbetalningar kan genomföras för att maximera aktieägarnas nettoinkomster.

1.2. Val av ämne

Valet av ämne grundar sig mest på skribentens personliga intresse för ämnet. Beskattningsfrågor är något jag mycket väl kan tänka mig arbeta med i mitt framtida yrkesliv. Det skall också bli intressant att kunna se hur mycket företagaren själv kan påverka sin nettoinkomst genom att enbart reglera den del av vinsten som lyfts som lön.

1.3. Arbetets syfte

Syftet med arbetet är att både skribenten själv och aktieägarna i case-företaget skall kunna dra nytta av innehållet i arbetet. För skribentens del kommer kunskaperna förhoppningsvis till användning i arbetslivet. För case-företagets aktieägares del kommer innehållet i arbetet förhoppningsvis till nytta när de funderar över hur de bör fördela vinsten från aktiebolaget.

1.4. Problemområde

En viktig egenskap för företagaren är förmågan till långsiktigt tänkande. Detta gäller även på området för löne- och dividendutbetalning. Eftersom det i många

fall är företagaren själv som bestämmer storleken på lönen som betalas ut för det gjorda arbetet kan lockelsen att betala ut en antingen för hög eller för låg lön till sig själv bli stor. Den smarta företagaren tänker längre än nästa månads löneutbetalningsdatum. I många fall kan beskattningen av kapitalinkomster, dit bl.a. dividender hör vara förmånligare än beskattningen av förvärvsinkomster. Frågan är om det blir mest lönsamt att lyfta enbart dividend, eller om det mest förmånliga alternativet i själva verket är en mix av lön och dividend.

1.5. Avgränsning

Arbetet avgränsas så att det skall vara överensstämmande med case-företagets situation, d.v.s. ett litet privatägt aktiebolag. Detta syns i arbetet bland annat genom att vi i under rubriken ”Dividender” inte lika ingående tar upp förfarandet vid beskattning av dividend från noterade börsbolag. Båda aktieägarna arbetar heltid för företaget. Eftersom inkomsterna från företaget är ägarnas primära inkomst, leder det till att företagets och ägarnas beskattning kan ses som en sammanhängande helhet. Metoder och tillvägagångssätt som framkommer i arbetet måste givetvis hålla sig inom de lagar, regler och normer som samhället satt upp för företaget och ägarna.

2. BESKATTNINGEN AV ETT AKTIEBOLAG

Skatter och döden är enligt talesättet det enda säkra här i världen. Som företagare kan man ändå i viss mån påverka beskattningen av sitt företag. Men för att kunna påverka företagets beskattning, måste man först givetvis förstå sig på den. I det här kapitlet skall vi bekanta oss med hur ett aktiebolag beskattas.

2.1. Skattskyldighet

Ett aktiebolag är en från aktieägarna fristående juridisk person som uppkommer genom registrering. Aktieägarna är inte personligen ansvariga för bolagets förpliktelser (Aktiebolagslagen 21.7.2006/624).

Ett aktiebolag beskattas därför också som en fristående skattskyldig för dess resultat. Aktiebolaget är skyldigt att betala samfundsskatt. Utöver detta beskattas aktieägarna skilt för de tillgångar som bolaget har delat ut till dem. Inkomsten aktieägaren får beskattas i aktieägarens personbeskattning som förvärvs- och/eller kapitalinkomst beroende på i vilken form aktieägaren mottagit medlen. (Skatteförvaltningens anvisning. Dnr 206/345/2007, 8.3.2007)

2.2. Samfundsskatt

Aktiebolag och andra samfund (t.ex. andelslag, föreningar och stiftelser) är skyldiga att betala s.k. samfundsskatt. I samband med skattereformen år 2005 sänktes samfundsskatten från 29 procent till 26 procent av samfundets beskattningsbara inkomst. Internationellt sett är en skatteprocent på 26 procent relativt konkurrenskraftig. I flera EU-länder ligger skatteprocenten över 30 procent, medan den i grannländerna Sverige och Norge är 28 procent. (Niskakangas 2005, 48-49).

Samfundsskatten är alltså den skatt som samfundet (företaget) skattas för nettoinkomsten. Det är alltså aktiebolaget som fristående juridisk person, som ansvarar för samfundsskatten, inte aktieägarna personligen. Den beskattningsbara inkomsten beräknas som skillnaden mellan beskattningsbara inkomster och de utgifter som är avdragbara. Om nettoinkomsten är noll eller negativ betalas ingen samfundsskatt. En av fördelarna med företagsformen aktiebolag jämfört med enskild näringsidkare är att man kan besluta att helt eller delvis hålla inne beskattningsårets vinst. I ett sådant fall är aktiebolaget givetvis skyldigt att betala samfundsskatten, men aktieägaren personligen beskattas endast på de medel han lyft ur företaget. Vinsten i en enskild näringsidkares verksamhet beskattas alltid som företagarens inkomst. (Kukkonen & Walden 2009, 41).
<URL:http://www.vm.fi/vm/sv/10_beskattning/04_naringsbeskattning/01_samfundsskatt/index.jsp>

Om uträknandet av den beskattningsbara inkomsten, det vill säga nettoinkomsten finns lagstiftat i näringskattelagen (NSL). Aktiebolag är ett typiskt exempel på en sådan företagsform som beskattas enligt NSL. Alla aktiebolag är bokföringsskyldiga. I princip är företagets bokföring och beskattning två helt skiljda system vilka styrs av skiljda lagar, d.v.s. bokföringslagen respektive näringskattelagen. Beskattningen och bokföringen hänger dock ihop på det viset att beskattningen baseras på bokföringen. Som exempel kan man nämna att ett företags fasta utgifter är avdragbara i beskattningen enbart när motsvarande avdrag är gjorda i bokföringen. Ett exempel på att bokföringen och beskattningen faktiskt är två skiljda system är att den bokföringsmässiga och den skattepliktiga vinsten sällan är den samma. (Kukkonen & Walden 2009, 52).

Som tidigare nämnts är nettoinkomsten skillnaden mellan beskattningsbara inkomster och de utgifter som är avdragbara
<URL:http://www.vm.fi/vm/sv/10_beskattning/04_naringsbeskattning/01_samfundsskatt/index.jsp>. Vad som räknas till beskattningsbara inkomster och avdragbara utgifter finns preciserat i NSL. Man kan utgå ifrån att i princip alla realiserade inkomster är skattepliktiga (Andersson 2006, 56-61).

2.2.1. Skattepliktiga inkomster

Man kan alltså utgå ifrån att i princip alla realiserade inkomster i aktiebolaget är skattepliktiga (Andersson 2006, 57). I NSL 4§ - 5§ finns preciserat vilka de skattepliktiga inkomsterna av näringsverksamhet är. Exempel på de skattepliktiga inkomsterna av näringsverksamhet:

- överlåtelsepris för omsättnings-, investerings- och anläggningstillgångar samt för andra i näringen använda materiella och immateriella tillgångar.
- ersättning för uthyrning och ersättning för utfört arbete som utförts i form av näringsverksamhet.
- inkomster från dividender, räntor som hör till näringsverksamheten.
- index- och kursvinster på fordringar eller skulder som härrör från näringsverksamheten samt värdestegring på terminsavtal som skyddar skulder eller fordringar mot valutakursförändringar eller på motsvarande säkringsinstrument.

(Näringskattelagen 1968/360).

Näringskattelagen tar även upp de inkomster som inte är skattepliktiga för företaget. Här följer några exempel på skattefria inkomster:

- belopp som ett samfund har fått som aktie- eller andelskapital och annan kapitalinvestering, inklusive väderlag som ett aktiebolag fått vid avyttring av egna aktier.
- sådana av samfund, som upprätthåller el-, tele-, vatten-, avlopps- eller fjärrvärmeledningsnät, uppburna avgifter för anslutning till nätet som återbärs till betalaren.

(Näringskattelagen 1968/360).

2.2.2. Avdragsgilla utgifter

Företagen har möjlighet att dra av sådana utgifter och förluster som uppkommit för att förvärva och bibehålla näringsverksamhetens inkomster. Utmärkta exempel på sådana utgifter som finns i de flesta aktiebolag är:

- hyror för rum, som använts för näringsverksamheten.
- löner till personer som har arbetat i näringsverksamheten.
- rörelseidkares olycksfallsförsäkringspremier och obligatoriska premier som grundar sig på lagen om pension för företagare.
- utgifter för annonsering, kundtidningar och sedvanliga reklamgåvor.

(Näringskattelagen 1968/360).

Att lönen och dess bikostnader är avdragsgilla utgifter, gör att man de facto kan påverka samfundsskatten med hjälp av att justera företagets lönekostnader antingen uppåt eller neråt. Högre lönekostnader påverkar företagets skattepliktiga resultat negativt vilket i sin tur leder till lägre samfundsskatt. Lägre lönekostnader ökar företagets skattepliktiga resultat och leder till högre samfundsskatt. Det samma gäller hyror för utrymmen som använts för näringsverksamheten. Att avsiktligt höja företagets hyresutgifter är naturligtvis endast relevant i ett sådant fall att företaget hyr utrymmen av en aktieägare.

2.2.3. Utgifter som inte får dras av i beskattningen

Även om mycket av företagets utgifter faktiskt är avdragbara i beskattningen finns det vanligt förekommande utgifter som antingen är bara delvis avdragsgilla, eller inte alls får dras av i beskattningen. Exempel på utgifter som inte till någon del är avdragbara är:

- böter, påföljdsavgifter eller andra betalningspåföljder av sanktionskaraktär.
- utgifter för förvärvande eller bibehållande av skattefri inkomst. Däremot är den del av utgifterna som överstiger den skattefria inkomstens belopp avdragbar.
- mutor och förmåner med karaktär av mutor.

(Näringskattelagen 1968/360).

Vissa utgifter kan dras av delvis, till exempel representationsutgifter kan dras av till 50 procent (Näringskattelagen 1968/360).

2.3. Uträkning av den beskattningsbara inkomsten

Det man egentligen gör när man räknar ut företagets skattepliktiga inkomst är korrigera d.v.s. göra tillägg eller avdrag för sådant som behandlas annorlunda i beskattningen jämfört med bokföringen. För att räkna ut företagets skattepliktiga inkomst utgår man alltså från företagets bokslutmässiga vinst (eller förlust). Till den bokslutmässiga vinsten adderar man företagets direkta skatter. Man gör också tillägg för icke avdragbara utgifter som i bokföringen bokförts som kostnader, det kan t.ex. röra sig om böter eller straffavgifter. Avdrag får göras för sådana skattefria inkomster som bokförts som intäkter, exempelvis företagets skattefria dividendinkomster. Korrigeringar kan också göras p.g.a. periodiseringar. Även avdragbara utgifter som inte bokförts som kostnader minskar på den skattepliktiga vinsten. För att räkna ut den beskattningsbara inkomsten kan man använda sig av följande uppställningssätt:

+/- Den bokslutmässiga vinsten/förlusten	
+ Inkomstskatt	
+ Icke avdragbara utgifter som bokförts som kostnader	
– Skattefria inkomster som bokförts som intäkter.	
+/- Skillnader som beror på periodisering	
+/- Andra korrigeringar	
= Skatteårets beskattningsbara inkomst	
– Fastställda förluster	
= DEN BESKATTNINGSBARA INKOMSTEN	

(Tomperi 2009, 68).

På skatteförvaltningens internetsidor får man tillgång till de blanketter som behövs för aktiebolagets deklaration, främst blankett 6 B – Skattedeklaration för

näringsverksamhet – Samfund. Skatteförvaltningens publikation 44r.09 erbjuder mer specifik information om skattedeklaration för samfund. Publikationen fungerar som en anvisning vid deklaration och ifyllande av de blanketter som behövs vid företagets skattedeklaration.

<URL:http://www.vero.fi/?path=5,298&domain=VERO_MAIN&language=SWE

>

3. UTBETALNING AV MEDEL TILL AKTIEÄGARNA

I det här kapitlet kommer vi att gå igenom aktiebolagets olika möjligheter att betala ut medel till dess delägare. Ett aktiebolag kan bara använda sig av fyra olika sätt att betala ut medel till aktieägarna. Dessa är:

- utbetalning av vinst (dividend) och utbetalning från en fond som hänförs till det fria egna kapitalet,
- som minskning av aktiekapitalet enligt 14 kap.,
- som förvärv och inlösen av egna aktier enligt 3 och 15 kap.,
- efter upplösning och avregistrering av bolaget enligt 20 kap. (Aktiebolagslagen 2006/624)

För företagaren som långsiktigt vill arbeta med sitt företag, lämnar alltså tre alternativ att lyfta medel ur sitt företag. Nämligen lön, lån och dividend. Vi utgår från att företagaren planerar att fortsätta med verksamheten, och utesluter därför alternativet upplösning och avregistrering av bolaget. I de följande kapitlen redogörs för hur lön, lån och dividend behandlas i beskattningen och vilken påverkan dessa metoder att lyfta medel ur företaget har för den totala nettointäkten.

Enligt det finska skattesystemet beskattas personer på sina egna inkomster enligt särbeskattningsprincipen. Förenklat uttryckt beskattas var och en för sig, oberoende av t.ex. civilstånd eller familjens storlek. I Finland används ett inkomstskattesystem som skiljer på förvärvs och kapitalinkomster. Förvärvsinkomster beskattas alltså enligt andra regler än kapitalinkomster, därför hålls dessa skilt från varandra i beskattningen.

http://www.vm.fi/vm/sv/10_beskattning/01_personbeskattning/index.jsp

Huvudregeln är att kapitalinkomst är avkastning av egendom, vinst som härstammar från egendomsöverlåtelse eller annan inkomst som kan ha uppstått av

egendom. Exempel på kapitalinkomster är: inkomst av ränta, dividendinkomster, hyresinkomster, avkastning av livförsäkring och kapitalinkomster från skogsbruk. På kapitalinkomster betalas endast skatt till staten, man betalar alltså inte skilt exempelvis kyrkoskatt. Avdrag får göras bl.a. för sådana utgifter som uppkommit för att förvärva och bibehålla inkomsten. Kapitalinkomstskatten är 28 procent. (Tomperi 2009, 22-23. Skattestyrelsens publikation 43R.07, 23).

Förvärvsinkomster är kort och gott sådana inkomster som inte fastställts som kapitalinkomster. Skattepliktiga förvärvsinkomster är bl.a. lön som baserar sig på arbetsförhållande och med lön jämförbara inkomster. Även pension, förmåner eller ersättningar som erhållits istället för lön räknas till förvärvsinkomster. Om inkomstbeskattningen finns stadgat i inkomstskattelagen från 1992. (Skattestyrelsens publikation 43R.07, 23-26).

3.1. Utbetalning av medel som lön

Delägarna i ett aktiebolag kan lyfta ersättning för gjort arbete inom företaget, precis som vilken annan förvärsarbetare som helst. Det som skiljer en vanlig löntagare från en löntagare som s.a.s. jobbar åt sig själv, är möjligheten att själv påverka storleken på sin egen lön. Frågan är hur man prioriterar, vill man ha ut de intjänade medlen så fort som möjligt, även om det betyder att man i det längre loppet får ut mindre pengar efter skatt? Eller vill man försöka minimera skatterna så att man får maximal nettointkomst? Beslutet är upp till var och en.

Lön behöver nödvändigtvis inte alltid vara s.k. penninglön, till lön räknas även lönetillägg och naturaförmåner som exempelvis: kost-, bostads-, bil- och telefonförmån. Som privatföretagare måste man komma ihåg att naturaförmånerna också hör till totallönen. Om naturaförmånerna inte redovisas på korrekt sätt, kan de i värsta fall ses som förtäckt dividend och det i sin tur kan bli en dyr historia för aktieägaren. (Tomperi 2008, 86-87).

För att förstå hur lönerna påverkar beskattningen måste man ta hänsyn till en rad olika aspekter. Först och främst måste man förstå hur lönen utbetalas och vilka kostnader det medför för företaget. Man måste även veta hur lönen beskattas i löntagarens personbeskattning. Vi börjar med att reda ut vilka s.k. lönebikostnader som uppkommer för företaget i samband med löneutbetalning.

3.1.1. Förskottsinnehållning, arbetsgivaravgifter och försäkringar

När arbetsgivaren betalar ut lönen till löntagaren innehålls en del av lönen, s.k. förskottsinnehållning. Förskottsinnehållningen innehålls från varje löneutbetalning för att täcka löntagarens stats-, kommunal- och kyrkoskatt samt löntagarens del av arbetspensionen och arbetslöshetsförsäkringen. Det uppstår med andra ord ingen kostnad för arbetsgivaren. Arbetsgivaren håller inne förskottsinnehållningen enligt den innehållningsprocent som framgår i löntagarens skattekort. Förskottsinnehållningen görs på löntagarens totala lön, d.v.s. det sammanlagda värdet av lönen och naturaförmånerna. Eventuella ersättningar för uppkomna kostnader hos löntagaren, exempelvis dagtraktamente eller ersättning för bruk av egen bil påverkar inte förskottsinnehållningen. (Tomperi 2008, 86-87).

Socialskyddsavgiften har tidigare utgjorts av sjukförsäkringsavgiften och folkpensionsavgiften. Folkpensionsavgiften, som var graderad, försvinner från början av år 2010. Således är alla arbetsgivares socialskyddsavgift under år 2010 2,23 procent. Avskrivningar har inte längre betydelse, eftersom det inte längre finns olika betalningsklasser. < http://www.yrittajat.fi/sv-FI/arbetsgivarens_ABC/Arbetsgivaravgifter_och_forsakringar/socialskyddsavgift/>

Till följd av att folkpensionsavgiften sänktes fanns det för år 2009 två olika procent för socialskyddsavgift under år 2009. Procentsatsen som tillämpades avgjordes på basis av betalningstidpunkten. Det spelar ingen roll när lönen har

intjänats. Om lönen betalats 1.4 – 31.12.2009, tillämpades de procentsatser som trädde i kraft 1.4.2009. Procentsatserna var indelade i tre klasser.

Till den första klassen hörde:

- Nya företag.
- Företagets avskrivningar på förslitning underkastade anläggningstillgångar vid beskattningen 2007 understeg 50 500 euro.
- Företagets avskrivningar för 2007 översteg 50 500 euro, men utgjorde mindre än 10 % av lönerna.
- Arbetsgivaren som inte idkar rörelse, t.ex. hushåll eller föreningar utan rörelseverksamhet

Dessa företag betalade 2,0 procent i socialskyddsavgift.

Till den andra klassen hörde företag vars avskrivningar översteg 50 500 euro och samtidigt utgjorde minst 10 % men högst 30 % av lönerna. Företag i den andra klassen betalade 4,2 %.

Till den tredje klassen hörde företaget vars avskrivningar översteg 50 500 euro och samtidigt över 30 % av lönerna. Dessa företag betalade 5,1 procent i socialskyddsavgift.

Om lönen har betalats före den 1.4.2009, det vill säga 1.1 - 31.3.2009, tillämpas de procentsatser som har fastställts för början av året. Procentsatserna är följande:

- I klass 2,801 procent.
- II klass 5,001 procent.
- III klass 5,901 procent.

Men klassindelningen och de olika socialskyddsavgifterna har alltså avskaffats från och med 1.1.2010 och numera är socialskyddsavgiften alltså 2,23 procent för alla arbetsgivare. < <http://www.yrittajat.fi/sv->

FI/arbetsgivarens_ABC/Arbetsgivaravgifter_och_forsakringar/socialskyddsavgift/
>

Olycksfallsförsäkringen är en obligatorisk försäkring som arbetsgivaren är skyldig att teckna för sina arbetstagare. Olycksfallsförsäkringen tecknas hos ett försäkringsbolag och dess storlek varierar enligt arbetets farlighet och bransch någonstans mellan 0,3 – 8 procent av lönen. Skyldigheten att teckna olycksfallsförsäkringen gäller för företagets samtliga arbetstagare i anställningsförhållande, oavsett lön, ålder eller längden på anställningsförhållandet. FöPL företagare är däremot inte skyldiga att teckna en lagstadgad olycksfallsförsäkring, däremot kan de vara skäl att teckna en motsvarande frivillig olycksfallsförsäkring. < http://www.yrittajat.fi/sv-FI/arbetsgivarens_ABC/Arbetsgivaravgifter_och_forsakringar/olycksfallsforsakring/ >

Grupplivförsäkringen är obligatorisk för sådana arbetsgivare vars arbetstagare arbetar inom en sådan bransch där det finns ett allmänt bindande kollektivavtal som innehåller en bestämmelse grupplivförsäkringen. Försäkringsbolaget fakturerar premien för grupplivförsäkringen för arbetstagare i samband med arbetsolycksfallspremien, avgiften varierar från försäkringsbolag till försäkringsbolag. <http://www.yrittajat.fi/sv-FI/arbetsgivarens_ABC/Arbetsgivaravgifter_och_forsakringar/Grupplivforsakring>

Även arbetslöshetsförsäkringsavgiften (ALF) betalas i samband med betalningen av premien till olycksfallsförsäkringen. Sådana arbetsgivare som är skyldiga att betala olycksfallsförsäkring är även skyldiga att betala arbetslöshetsförsäkringsavgiften. Under 2009 är arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringsavgift 0,65 procent. Om Arbetsgivarens totala löner uppgår till över 1 788 000 euro betalas för den överskridande delen 2,7 procent. Företagets delägare betalar från lönen 0,07 procent. Arbetstagarens arbetslöshetsförsäkringsavgift är år 2009 0,2 procent och en delägararbetstagares

är 0,07 procent. Arbetsgivaren innehåller arbetstagarens del av arbetslöshetsförsäkringsavgiften i samband med lönebetalningen. Avgiften gäller inte för sådana arbetstagare som är under 17 år gamla eller över 65 år gamla.

<<http://www.yrittajat.fi/sv->

[FI/arbetsgivarens_ABC/Arbetsgivaravgifter_och_forsakringar/arbetsgivaravgifter/](http://www.yrittajat.fi/sv-FI/arbetsgivarens_ABC/Arbetsgivaravgifter_och_forsakringar/arbetsgivaravgifter/)

>

Från och med den 1.1.2007 försäkras alla arbetstagare enligt ArPL (Lagen om pension för arbetstagare). ArPL-avgiftens storlek år 2010 beror på företagets totala lönesumma för år 2008. När företagets anställdas totala löner år 2008 var mindre än 1 686 000 euro är ArPL-avgiften 21,8 procent av lönerna. Om lönerna för år 2008 var större än 1 686 000 euro men mindre än 26 976 000 euro varierar ArPL-avgiften mellan 21,8 och 22,4 procent. Om de totala lönerna översteg 26 976 000 euro är ArPL-avgiften 22,4 procent.

<<https://www.varma.fi/sv/PdfDocuments/Anonymous/Liitteet/YrittajaYritys/MaksutRajamaaratR.pdf>>

Arbetspensionsavgiften betalas delvis av löntagaren själv, men till största delen av arbetsgivaren. Fördelningen beror på åldern hos arbetstagaren. Om arbetstagaren är under 53 år gammal är hans andel av ArPL-avgiften 4,5 procent. Om arbetstagaren har fyllt 53 år är hans andel 5,7 procent av ArPL-avgiften. Mera om ArPL-försäkringen under rubriken ”Pensionskydd, FöPL eller ArPL?”.

<<https://www.varma.fi/sv/PdfDocuments/Anonymous/Liitteet/YrittajaYritys/MaksutRajamaaratR.pdf>>

Pensions- och arbetslöshetsförsäkringarna är alltså lika så vis att både arbetstagaren och arbetsgivaren betalar sin del av avgifterna, de utgör alltså en lönebikostnad för arbetsgivaren. I praktiken drar arbetsgivaren av löntagarens andel av pensions- och arbetslöshetsförsäkringen och betalar in både löntagarens och arbetsgivarens andel samtidigt till försäkringsbolaget.

3.1.2. Pensionsskydd, FöPL eller ArPL?

För företagare finns det två olika former av pensionsskydd som kan vara aktuella. I aktiebolaget bestäms formen beroende på hur stor andel av företagets aktier ägaren äger. Om företagaren själv eller tillsammans med sina familjemedlemmar (make/maka samt barn som bor under samma tak) innehar över 50 procent av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför eller i övrigt har motsvarande bestämmanderätt skall han betala företagarpensionsförsäkring. Till kriterierna hör dessutom att företagaren innehar en ledande ställning i företaget samt att han själv äger minst en aktie i företaget. I andra fall skall företagaren betala arbetspension för arbetstagare (ArPL). (Lag om pension för företagare 2006, § 2 - § 4).

En företagare (som äger över 50 procent) skall enligt lagen om pension för företagare teckna en FöPL-försäkring för den tid företagarens verksamhet pågår. Genom FöPL-försäkringen tjänar företagaren in sin pension. FöPL-försäkringen är lagstadgad och kan inte ersättas med frivilliga pensionsförsäkringar. FöPL-försäkringen tryggar företagarens och företagarens familjs utkomst även i olika risksituationer, t.ex. vid olycksfall. Förutom ålderspension omfattar FöPL-försäkringen nämligen till exempel invalidpension. FöPL-försäkringen ger även skydd till företagarens familj i form av familjepension.

<<http://www.varma.fi/NR/rdonlyres/E39823A0-14FF-4C38-8F77-913713CBF279/0/FoplForsakring.pdf>>

FöPL-avgiftsprocenten fastställs av social- och hälsovårdsministeriet och är densamma i alla arbetspensionsbolag. P.g.a. den högre pensionstillväxten höjs avgiften för företagare som fyllt 53 år. FöPL-avgiftsprocenten för år 2010 är:

- 21,2 % (för personer under 53 år)
- 22,4 % (för personer som fyllt 53 år)

<<https://www.varma.fi/sv/PdfDocuments/Anonymous/Liitteet/YrittajaYritys/MaksutRajamaaratR.pdf>>

Arbetsgivaren är alltså skyldig att ordna arbetspensionsskydd för sina anställda. Om företaget sysselsätter en fast anställd arbetstagare eller om de utbetalda lönerna är 7 386 euro eller mer under sex månader år 2010, skall företaget ingå ett ArPL-försäkringsavtal. Från och med den 1.1.2007 ersattes de tidigare arbetspensionslagarna APL, KAPL och KoPL med lagen om pension för arbetstagare (ArPL). Löntagaren skall försäkras enligt ArPL om löntagaren är mellan 18 och 67 år gammal, och lönen som betalts för arbetet överstiger 51,57 € per månad.

<<https://www.varma.fi/sv/pdfdocuments/anonymous/julkaisut/maksuopasr.pdf> >

Den väsentligaste skillnaden mellan ArPL och FöPL är att ArPL försäkringen betalas utgående från löntagarens intjänade lön medan FöPL-försäkringen betalas enligt företagarens uppskattade löneuppgifter. Företagaren måste alltså själv värdera sin egen arbetsinsats värde. Företagaren kan här bli frestad att tänka kortsiktigt genom att värdera sin arbetsinsats lågt, då blir premien för FöPL lägre, företagets kostnader minskar och vinsten ökar. Företagaren måste då ta i beaktande att en lägre FöPL-premie i sin tur är lika med lägre pension. Å andra sidan finns det även så kallade frivilliga pensionsförsäkringar att teckna.

<<https://www.varma.fi/sv/yrietykset/yrittajaitse/yrittajantyotulo/arbetsinkomst/pages/default.aspx>>

3.1.3. Frivilliga pensionsförsäkringar

En frivillig pensionsförsäkring är en sorts sparform som privatpersoner i allmänhet bekostar själva. Men det är också möjligt att ett företag betalar premien åt en löntagare, vanligen då åt en av företagets nyckelpersoner. Pensionsförsäkringen möjliggör en tidigare pensionering eller att förmånstagaren kan lyfta större pension än den lagstadgade arbetspensionen. Ett villkor för att premien för de frivilliga pensionsförsäkringarna skall vara avdragbara är att ålderdomspensionens begynnelseålder är minst 62 år.

<http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,87&article=3991&domain=VERO_MAIN#2>

En frivillig pensionsförsäkring kan alltså vara en god idé för en sådan företagare som väljer att lyfta mindre lön för att istället lyfta mera dividend. Den frivilliga pensionsförsäkringen kan alltså antingen bekostas av företaget eller av privatpersonen. Premien för en frivillig pensionsförsäkring som en privatperson har tecknat är avdragbar i personbeskattningen. Avdraget görs från kapitalinkomsterna, avdragets maximibelopp är 5000 euro per år. Om personen i fråga inte har några kapitalinkomster så han/hon dra av försäkringspremien från förvärvsinkomstskatten i form av särskild underskottsgottgörelse.
<<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=4949;53447>>

Ex 1, Individuell frivillig pensionsförsäkring:

Per har betalt 6 000 euro i premier för en individuell frivillig pensionsförsäkring. Pers kapitalinkomster för skatteåret är 3 000 euro. Per kan då dra av 3 000 € från kapitalinkomsterna. Då återstår ännu 2 000 € som är avdragbart eftersom avdragets maximibelopp var 5 000 €. De återstående 2 000 € blir s.k. särskild underskottsgottgörelse. Den särskilda underskottsgottgörelsen får Per dra av från skatten på sin förvärvsinkomst, enligt $28\% \times 2\,000\text{ €} = 560\text{ €}$.
<<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=4949;53447>>

Om arbetsgivaren tecknar en frivillig pensionsförsäkring med en löntagare som förmånstagare är premien en avdragbar utgift i företagets beskattning. Om premien är större än 8 500 € räknas den överstigande delen som lön, och skall därför även beskattas som lön.

<http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,87&article=3991&domain=VERO_MAIN#2>

3.2. Beskattning av förvärvsinkomst

När aktieägaren lyfter lön ur företaget, beskattas han enligt samma regler som en vanlig löntagare, d.v.s. enligt inkomstskattelagen. Av löntagarens lön får staten en del, kommunen en del, församlingen en del (om löntagaren hör till den evangeliskt lutherska- eller ortodoxa församlingen) och slutligen går en del till

sjukvårds- och dagpenningpremien. Statens inkomstskatt är progressiv, skatteprocenten är alltså högre vid större inkomst. De övriga skatterna tas enligt en skilt fastställda procent. (Tomperi 2009, 27).
<http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,421&article=8710&domain=VERO_MAIN>

Kommunalskatten fastställs enligt respektive kommun och löntagaren beskattas enligt dennes hemkommun. Kyrkoskatt betalas av personer, som hör till den evangelisk-lutherska eller ortodoxa kyrkan. Kyrkoskattens inkomstskatteprocentsats fastställs årligen av kyrkofullmäktige och betalas till den församling där personen i fråga är medlem. (Tomperi 2009, 26-27).

Tabell 1: Kommunal och kyrkoskatter år 2010 för Korsholm, Vasa och Helsingfors.

Kommun	Kommunens inkomstskattesats	Ev.Luth församl. inkomstskattesats.	Ortodox. församl. inkomstskattesats
Korsholm	19,25 %	1,85 %	2,00 %
Vasa	19,50 %	1,25 %	2,00 %
Helsingfors	17,50 %	1,00 %	1,60 %

< <http://www.skatt.fi/nc/doc/download.asp?id=5854;135028> >

Sjukförsäkringspremien består egentligen av sjukvårdspremie och dagpenningpremie. Sjukvårdspremien betalas utifrån samma beskattningsbara inkomst som kommunalbeskattningen. Premien ingår i den uppskattade förskottsnehållningsprocenten på skattekortet och innehålls därför från löntagarens lön. Om en företagare är FöPL-försäkrad fastställs sjukvårdspremiens belopp utifrån den fastställda arbetsinkomsten. Sjukvårdspremiens belopp är år 2010 1,47 procent och år 2009 var beloppet 1,28 procent. För sådana inkomster som inte dagpenningpremie fastställts förhöjdes/förhöjs sjukvårdspremiens belopp år 2010 och 2009 med 0,17 % -enheter.

<<http://vero.fi/nc/doc/download.asp?id=6111;441697>> <
[http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,421&article=8710&domain=VERO_M
 AIN](http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,421&article=8710&domain=VERO_MAIN)>

Dagpenningpremien fastställs utifrån de skattepliktiga löne- och arbetsinkomsterna. Dagpenningens belopp för år 2009 var 0,70 procent medan beloppet för år 2010 är 0,93 procent. Företagaren som är FöPL-försäkrad skall dessutom betala en förhöjd premie, år 2009 var förhöjningen 0,09 procent enheter och motsvarande förhöjning är för året 2010 0,12 procent. År 2009 var alltså FöPL-ägarens dagpenningpremie 0,79 procent av FöPL-arbetsinkomsten. År 2010 är FöPL-ägarens totala dagpenningpremie 1,05 procent.

<<http://vero.fi/nc/doc/download.asp?id=6111;441697>> <
[http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,421&article=8710&domain=VERO_M
 AIN](http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,421&article=8710&domain=VERO_MAIN)>

Skatteprocenten på löntagarens skattekort baseras på löntagarens uppskattade förvärvsinkomster. Det är enligt denna procent förskottskatten innehålls. I slutet av skatteåret granskar skatteverket löntagarens inkomster och räknar ut inkomstskatten enligt statens inkomstskatteskala. Inkomstskattens verkliga belopp jämförs med den gjorda förskottsinnehållningen och justeras vid behov genom antingen skatteåterbäring eller restskatt.

Tabell 2: Statens inkomstskatteskala år 2010

Beskattningsbar förvärvsinkomst	Skatt vid nedre gränsen	Skatt på den del av inkomsten som överskrider den nedre gränsen,
15 200 - 22 600 €	8 €	6,5 %
22 600 - 36 800 €	489 €	17,5 %
36 800 - 66 400 €	2 974 €	21,5 %
66 400 € eller mera	9 338 €	30,0 %

<[http://www.skatt.fi/?article=5927&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&lang
 uage=SWE](http://www.skatt.fi/?article=5927&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&language=SWE)>

Tabell 2 är statens inkomstskatteskala för år 2010. Inkomstskatteskalan används vid uträkandet av skatt på förvärvsinkomst. Förvärvsinkomstskatten räknas ut enligt följande:

Personen i fråga har för skatteåret 2010 en beskattningsbar förvärvsinkomst på 20 000 euro. Från inkomstskatteskalan vänstra kolumn ser vi att en beskattningsbar på 20 000 euro faller innanför ramarna för 15 200 till 22 600 euro. Vid den nedre gränsen av detta spektrum (15 200 euro) är förvärvsinkomstskatten 8 euro. På den del som överskrider 15 200 euro ökas skatten med 6,5 % av den överstigande delen. I detta exempel:

Skatteår: 2010

Beskattningsbar förvärvsinkomst: 20 000 €

Den nedre gränsen: 15 200 €

Skatt vid den nedre gränsen: 8 €

Skatteprocent på delen som överskrider den nedre gränsen: 6,5 %

Summa som överstiger den nedre gränsen: $20\,000 - 15\,200 = 4\,800$ €

Skatt på den del som överskrider den nedre gränsen: $4\,800 \times 6,5\% = 312$ €

Sammanlagd skatt på förvärvsinkomsterna: $8\,€ + 312\,€ = 320\,€$

I följande exempel kommer vi att förutom inkomstskatten beakta även de övriga skatterna.

Ex: Skatt på förvärvsinkomst

Per har under skatteåret tjänat 27 000 euro i lön. För enkelhetens skull har Per inga andra inkomster och inte heller rätt till några skatteavdrag. För att räkna ut Pers sammanlagda skatter adderar vi inkomstskatten, kommunalskatten, kyrkoskatten, sjukvårds- samt dagpenningpremien. I exemplet används procentsatserna för år 2010. Observera även att Per är försäkrad enligt ArPL.

Utgående från inkomstskatteskalan är skatten vid den nedre gränsen (22 600 €) 489 €. På den del som överskrider den nedre gränsen skall betalas 17,5 procent skatt.

Pers inkomstskatt blir:

$$\begin{aligned} &489 \text{ €} + (27\,000 - 22\,600 \text{ €}) \times 17,5 \% = \\ &489 \text{ €} + 4\,400 \text{ €} \times 17,5 \% = \\ &489 \text{ €} + 770 \text{ €} = 1\,259 \text{ €} \end{aligned}$$

Kommunalskatten (19,25 % i Korsholms kommun) blir:

$$27\,000 \text{ €} \times 19,25 \% = 5\,265 \text{ €}$$

Kyrkoskatten (1,85 % ev.luth. församl. Korsholm) blir:

$$27\,000 \text{ €} \times 1,85 \% = 499,50 \text{ €}$$

Sjukvårdspremie 1,47 % blir:

$$27\,000 \text{ €} \times 1,47 \% = 396,90 \text{ €}$$

Dagpenningpremie 0,93 % blir:

$$27\,000 \text{ €} \times 0,93 = 251,10 \text{ €}$$

Pers sammanlagda skatter blir:

Inkomstskatt:	1 259,00 €
Kommunalskatt:	5 265,00 €
Kyrkoskatt:	499,50 €
Sjukvårdspremien:	396,90 €
<u>Dagpenningpremien:</u>	<u>251,10 €</u>
SKATTER TOTALT:	7 671,50 €

Om arbetsgivaren under året till förskottsinnehållning har innehållit mer än sammanlagt 7 671,50 €, kan Per vänta sig skatteåterbäring. Om arbetsgivaren

under skatteåret däremot innehållt mindre förskottsinnehållning än 7 671,50 € blir Per tvungen att betala restskatt.

Genom att dividera de totala skatterna med bruttoinkomsten får man reda på den totala skatte procenten: $7\,671,50 / 27\,000 = 0,284 = 28,4 \%$

3.2.1. Låglönestöd till arbetsgivaren

Lagen om temporärt låglönestöd till arbetsgivaren har varit i kraft från och med januari 2006 och gäller till och med december 2010. En arbetsgivare har rätt till stödet i sådana fall där följande kriterier uppfylls:

- Arbetsgivaren har anställt en arbetstagare som fyllt 54 år.
- Den 54 år fyllda arbetstagaren får mellan 900 och 2000 euro per månad i lön.
- Den 54 år fyllda arbetstagaren är heltidsanställd. Minst 140 timmar per månad.
- Arbetsgivaren är registrerad i arbetsgivarregistret.

Anställningsförhållandets art spelar däremot ingen roll. Stödet kan erhållas på basis av löner till såväl anställda i arbetsavtalsförhållanden, tjänsteinnehavare som ägarföretagare. Beviljandet av stödet förutsätter inte att arbetsgivaren måste anställa en ny arbetstagare, stödet kan lika väl fås för en sedan tidigare anställd arbetstagare. Stödet kan erhållas första gången under den löneutbetalningsmånad under vilken arbetstagaren fyller 54 år.

<http://www.vero.fi/?article=4772&domain=VERO_MAIN&path=5,40,87&language=SWE>

Beloppet på stödet som utbetalas är beroende av det utbetalda lönebeloppet. Som tidigare nämnts skall arbetstagarens utbetalda lön per månad vara högre än 900 euro men lägre än 2000 euro, för att arbetsgivaren överhuvudtaget skall ha rätt till

låglöneersättningen. Stödbeloppet fastställs på basis av det utbetalda lönebeloppet. För den del av lönen som överstiger 900 euro uppgår stödbeloppet till 44 procent. Detta gäller upp till en lön på 1600. När lönen är högre än 1600 euro minskar stödet med 55 procent för den del av lönen som överstiger 1600. Maximibeloppet per arbetstagare som är berättigad till stödet är 220 euro per månad.

<http://www.vero.fi/?article=4772&domain=VERO_MAIN&path=5,40,87&language=SWE>

Låglönestöd exempel 1:

Arbetstagarens lön är 1000 euro för månad X. Stödbeloppet blir då:

$$1000 - 900 = 100$$

$$100 \times 44 \% = 44 \text{ euro låglönestöd.}$$

Låglönestöd exempel 2:

Arbetstagarens lön är 1 450 euro per månad X. Därtill får han kostförmån för ett värde om 120 euro. Beloppet av lön som berättigar till stöd är således 1 570 euro (1 450 + 120).

$$1\,570 - 900 = 670$$

$$670 \times 44 \% = 294,80 \text{ Men maximibeloppet är 220 euro. Alltså får arbetsgivaren 220 euro i låglönestöd.}$$

Låglönestöd exempel 3:

Arbetstagarens lön är 1 900 euro per månad. Eftersom lönen är högre än 1 600 euro minskas beloppet med 55 procent för den del som överstiger 1 600 euro.

$$1\,900 - 1\,600 = 300$$

$$300 \times 55 \% = 165$$

$$220 - 165 = 55 \text{ euro i låglönestöd}$$

3.2.2. Skattefria resekostnadsersättningar

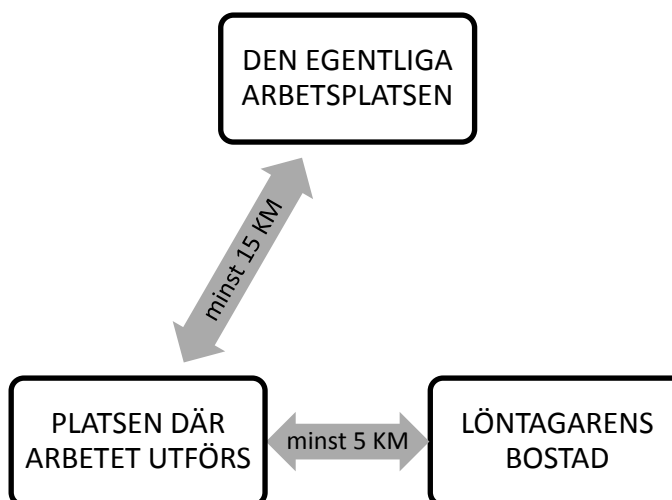
Dagtraktamente innebär att arbetstagaren får ersättning för ökade levnadskostnader, exempelvis måltidskostnader som en arbetsresa förorsakar för den skatteskyldige. Dagtraktamentet kan vara antingen heldagtraktamente eller halvdagtraktamente beroende på resans varaktighet. För en arbetsresa utomlands kan arbetsgivaren betala s.k. utlandsdagtraktamenten. Dagtraktamente är inte ersättning för själva resekostnaderna (ex: tåg- eller flygbiljett) eller logi, dessa ersätts i vanliga fall separat.

<http://www.skatt.fi/?article=1091&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&language=SWE>

<http://www.skatt.fi/default.asp?language=FIN&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&article=7622&>

För att ha rätt till dagtraktamente, bör platsen där arbetet utförs ligga på minst 15 kilometers avstånd från antingen löntagarens egentliga arbetsplats, eller från löntagarens bostad, beroende på varifrån arbetsresan har börjat. Platsen där arbetet utförs måste dessutom ligga på längre än 5 kilometers avstånd från både den egentliga arbetsplatsen och löntagarens bostad.

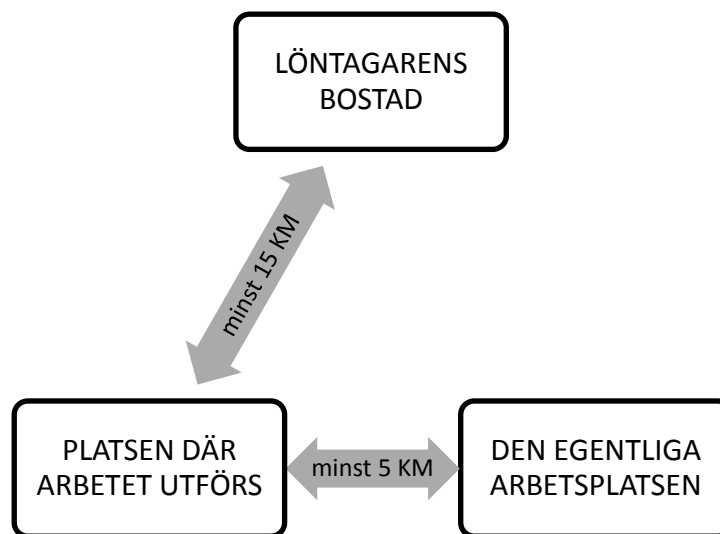
<http://www.skatt.fi/default.asp?language=FIN&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&article=7622&>

Figur 1: Exempel dagtraktamente, arbetsresan börjar från den egentliga arbetsplatsen.

Om arbetsresan har börjar från den egentliga arbetsplatsen har löntagaren rätt till dagtraktamente om platsen där arbetet utförs ligger minst 15 kilometer från den egentliga arbetsplatsen och minst fem kilometer från löntagarens bostad. Se exemplet ovanför.

<http://www.skatt.fi/default.asp?language=FIN&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&article=7622&>

Figur 2: Exempel dagtraktamente, arbetsresan börjar från löntagarens bostad

Arbetsresan kan också börja rakt från löntagarens bostad. I sådana fall måste avståndet mellan löntagarens bostad och platsen där arbetet utförs vara minst 15 kilometer för att löntagaren skall ha rätt till skattefritt dagtraktamente. Dessutom måste avståndet mellan den egentliga arbetsplatsen och platsen där arbetet utför i sådant fall vara minst fem kilometer.

<http://www.skatt.fi/default.asp?language=FIN&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&article=7622&>

Av detta skäl är det viktigt att fastställa den egentliga arbetsplatsen, så att man skall kunna avgöra om det verkligen handlar om en arbetsresa till en annan plats än den egentliga arbetsplatsen. Den egentliga arbetsplatsen kan vara till exempel företagets kontor, lager, fabrik, verkstad, arbetshall eller en dylik byggnad var löntagaren i allmänhet arbetar. Det kan även röra sig om en sådan plats som från vilken löntagaren hämtar arbetsbeskrivningar, order eller instruktioner. Den

egentliga arbetsplatsen kan även vara t.ex. ett lager eller en depå varifrån löntagaren hämtar eller där han bevarar material, arbetskläder eller arbetsredskap. (Niskakangas 2005, 59).

Förutom arbetsresans längd i kilometer, spelar även längden i tid en roll. Det viktiga är inte hur länge själva resan tar, alltså hur många minuter eller timmar löntagaren måste sitta i bil/buss/tåg/flyg etc., tiden räknas utgående från hur länge löntagaren är borta från bostaden eller från den egentliga arbetsplatsen. Beloppet som utbetalas till löntagaren bestäms utgående från arbetsresans längd i timmar. För att överhuvudtaget ha rätt till dagtraktamente bör arbetsresan vara minst sex timmar. När arbetsresan är över sex timmar men inte över tio timmar, har löntagaren rätt till s.k. partiellt dagtraktamente. Maxbeloppen för partiellt-/heldagstraktamente kan justeras från år till år. År 2010 är maximalbeloppet (inom landet) 16 euro för partiellt dagtraktamente, d.v.s. i sådana fall där arbetsresan varar över sex timmar men under tio timmar. Motsvarande maximalbelopp för heldagstraktamente, d.v.s. när arbetsresans längd överstiger tio timmar är 36 euro. <http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,421&article=8634&domain=VERO_MAIN >

3.3. Utbetalning och beskattning av dividend

Ett aktiebolag är ett kapitalbolag vars delägare endast svarar för bolagets förbindelser genom den insats som aktieägaren placerat i företaget. Med andra ord riskerar aktieägaren inte att förlora mer än det kapital han satsat i aktiebolaget. I gengäld för sitt satsade kapital vill aktieägaren givetvis ha en viss återbäring, eller ränta på insatsen. Den avkastning som delas ut till aktieägaren på basen av aktieinnehav kallas dividend. Dividend kan betalas till aktieägarna från företagets fria, egna kapital som vanligtvis främst består av räkenskapsperiodens vinst och balanserad vinst från tidigare räkenskapsperioder. (Tomperi 2008, 116-120).

Vanligtvis fattas beslutet om dividendutdelning av bolagsstämman, men det är även möjligt att beslutet fattas genom ett enhälligt skriftligt avtal godkänt av alla

delägare. Beslutet om dividendutdelningen fattas vanligtvis under den bolagsstämma som godkänner föregående räkenskapsperiods bokslut. Dividendutdelningen måste grunda sig på det senaste reviderade och bekräftade bokslutet, detta för att försäkra att man inte kan dela ut mera kapital än lagen och bolagsordningen tillåter. Krav på utdelningen av aktiebolagets medel är förutom att utdelningen endast är möjlig inom ramarna för fritt, eget kapital att företaget skall behålla sin betalningsförmåga. Att företaget skall bibehålla sin betalningsförmåga, betyder att man måste ta hänsyn även till eventuella kostnader som uppstår eller skall betalas efter utgången av räkenskapsperioden. Uppskattningen av företagets betalningsförmåga skall ske tidsmässigt så nära beslutet om dividendutbetalning som möjligt. (Koponen 2008, 12-13)

< <http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?contentid=9438> >

Beskattningen av dividender kan lätt kännas komplicerad för den som inte är insatt. En dividend kan nämligen vara helt eller delvis skattefri, en dividend kan vara delvis skattefri, delvis beskattas som kapitalinkomst eller så kan en dividend vara delvis skattefri och delvis förvärvsinkomst. Beskattningen av dividend skiljer sig dessutom beroende på om dividenden fås från ett listat bolag eller om den fås från ett icke-listat bolag. Tabell 3 nedan visar hur dividenden beskattas beroende på utdelare och mottagare.

Tabell 3: Beskattning av dividender (Koponen 2008, 30)

	Dividend från ett börsnoterat aktiebolag	Dividend från ett icke-listat aktiebolag
Mottagaren är en fysisk person	Av dividenden beskattas 70 % som kapital inkomst 30 % är skattefritt	Se Figur 3: Beskattning av dividend från icke-listat aktiebolag.
Mottagaren är ett börsnoterat aktiebolag	Dividenden är skattefri.	Dividenden är skattefri.
Mottagaren är ett icke-listat aktiebolag	Av dividenden är 75 % skattepliktig inkomst 25 % är skattefritt Dividenden är skattefri, om dividendtagaren äger minst 10 % av aktiekapitalet	Dividenden är skattefri.

Eftersom case-företaget liksom majoriteten av finska aktiebolag är ett icke-listat aktiebolag kommer vi att koncentrera oss på dividender från icke-listade bolag. Vi utgår dessutom från att mottagaren av dividenden är en fysisk person.

För en fysisk person eller ett dödsbo är dividend som erhålls från ett icke-listat bolag skattefri så länge som dividenden inte överskrider nio procent av aktiernas sammanlagda matematiska värde. Maxgränsen för skattefrihet enligt denna regel är 90 000 euro. För den del av dividenden som överskrider 90 000 € är 30 procent av den överstigande delen skattefri medan resten (70 procent) beskattas som kapitalinkomst. (Koponen 2008, 22-23).

	Albert äger samtliga 100 aktier i aktiefbolag A.							
	Aktiernas sammanlagda matematiska värde är 1 200 000 €.							
	År 2008 lyfter Albert 80 000 € i dividend från aktiefbolag A.							
	9 procent av aktiernas sammanlagda matematiskavärde är:							
				1 200 000 x 9 % = 108 000				
	Dividend är mindre än 9 % av aktiernas sammanlagda matematiska värde (80 000 < 108 000)							
	Eftersom dividenden dessutom är mindre än maxbeloppet för skattefrihet (90 000 €) fås							
	hela dividenden skattefritt.							

Figur 4: Beskattningen av dividend som är mindre än 9 % av det matematiska värdet samt mindre än 90 000 €

Om den erhållna dividenden hålls inom nio procent av aktiernas sammanlagda matematiska värde beskattas dividenden alltså som kapitalinkomst. Dividenden är skattefri upp till 90 000 €. Av den del som överskrider maxgränsen för skattefrihet, d.v.s. 90 000 € beskattas 70 procent som kapitalinkomst. Och övriga 30 procent är skattefria. Räknar man 70 % x kapitalskatteprocenten 28 får man att resultatet att 19,6 procent av den överstigande delen går i skatt. Orsaken till att en del av dividenden blir skattefri är för att eliminera dubbelbeskattningen i och med att bolaget redan betalt samfundsskatt. (Niskakangas 2005, 48-51).

Bertil äger samtliga 100 aktier i aktieföretag B.			
Aktiernas sammanlagda matematiska värde är 1 200 000 €.			
År 2008 lyfter Bertil 100 000 € i dividend från aktieföretag B.			
9 procent av aktiernas sammanlagda matematiskavärde är:			
		$1\,200\,000 \times 9\%$	$=108\,000$
Dividenden är mindre än 9 % av aktiernas sammanlagda matematiska värde (100 000 < 108 000)			
Eftersom dividenden är större än 90 000 € beskattas den överstigande delen enligt:			
70 % beskattas som kapitalinkomst			
30 % är skattefritt			
Den överstigande delen:		$100\,000 - 90\,000 = 10\,000$	
70 % x 10 000 = 7 000 beskattas som kapitalinkomst			
7 000 x 28 % = 1 960 € skatt			
30 % x 10 000 = 3 000 skattefri inkomst			
Av hela dividenden (100 000 €) beskattas:		7 000 som kapitalinkomst	
		90 000 + 3 000 = 93 000 Skattefritt	

Figur 5: Beskattningen av dividend som är mindre än 9 % av det matematiska värdet men större än 90 000 €

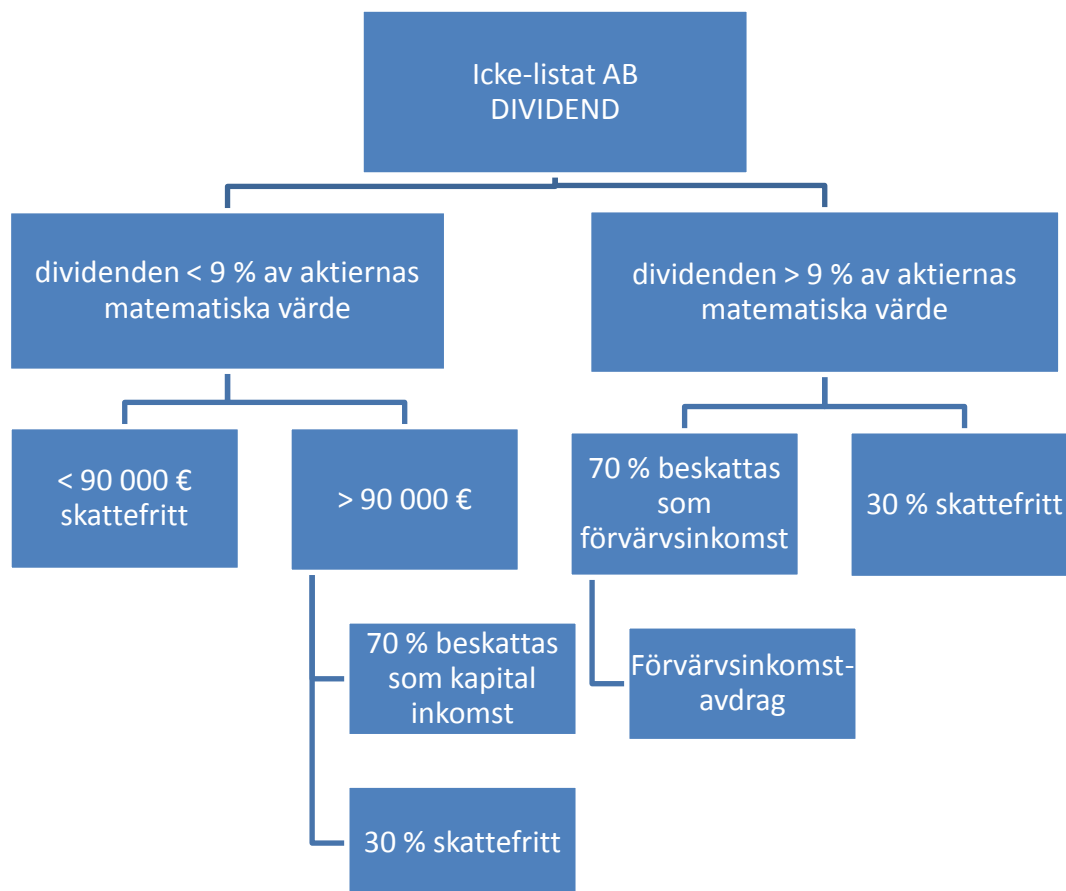
I fall att bolaget beslutar att utdela mera än nio procent av bolagets nettoförmögenhet i dividend går beskattningen av dividenden till så att 70 procent beskattas som förvärvsinkomst medan resterande 30 procent är skattefritt (Koponen 2008, 23).

Figurerna 4, 5 och 6 visar med uträkningar hur dividenden kan beskattas i olika fall. Figur 7 är en sammanfattning för hur dividender från ett icke-listat aktieföretag

beskattas. Observera att dividendmottagaren i alla exempel är en fysisk person, samt att dividenden fås från ett icke-listat aktiebolag.

	Cesar äger i samtliga 100 aktier i aktiebolag C.						
	Aktiernas sammanlagda matematiska värde är 200 000 €.						
	År 2008 lyfter Cesar 40 000 € i dividend från aktiebolag C.						
	Den skattefria delen, d.v.s. 9 % av aktiernas sammanlagda matematiska värde är:						
		$200\,000 \times 9\%$		$= 18\,000$			
	Av den överstigande delen beskattas 70 % som förvärsinkomst, 30 % är skattefritt.						
	Den överstigande delen:		$40\,000 - 18\,000 =$		$22\,000$		
	70 % av 22 000 =		15400	Förvärsinkomst			
	30 % av 22 000 =		6600	Skattefritt			
	Av hela dividenden (40 000) beskattas:				15 400 som förvärsinkomst		
					$18\,000 + 6\,600 = 24\,600$	Skattefritt	

Figur 6: Beskattningen när dividenden är större än 9 % av aktiens matematiska värde

Figur 7: Beskattning av dividend från icke-listat aktiebolag (Koponen 2008, 23)

Figuren sammanfattar hur dividend från ett icke-listat aktiebolag beskattas. Nio procent av aktiens matematiska värde är skattefritt upp till 90 000 €. Om dividenden hålls inom ramarna för nio procent av aktiens matematiska värde beskattas 70 procent av den del som överstiger 90 000 € som kapitalinkomst. De resterande 30 procent är skattefria. Om dividenden överstiger nio procent av aktiens matematiska värde, beskattas 70 procent som förvärvsinkomst och resterande 30 procent är skattefria. Även i detta fall är nio procent av aktiens matematiska värde skattefritt. Observera att dividendmottagaren i alla ovanstående exempel är en fysisk person, samt att dividenden fås från ett icke-listat aktiebolag.

3.3.1. Uträkning av bolagets nettoförmögenhet

Nettoförmögenheten räknas ut genom att subtrahera balansräkningens skulder från balansräkningens tillgångar. När man räknar ut bolagets nettoförmögenhet kan det vara nödvändigt att göra vissa korrigeringar till balansräkningen. Vid uträknandet av nettoförmögenhet används alltid balansräkningen för den räkenskapsperiod som föregick det år då dividenden kunde lyftas.

< <http://www.skatt.fi/download.asp?id=4797;441994> >

Ex: val av räkenskapsperiod.

Ab X:s räkenskapsperiod gick ut 31.12.2009, bolagsstämman fattade den 1.3.2010beslut om dividendutdelning. Dividenden gick att lyfta genast efter bolagsstämmans beslut. För att räkna ut aktiens matematiska värde bör balansräkningen för det föregående året användas. Alltså, skall balansräkningen för den räkenskapsperiod som gick ut 31.12.2008 användas.

<<http://www.skatt.fi/download.asp?id=2757;54136>>

När man räknar ut bolagets nettoförmögenhet, bör man dock hålla reda på några undantag till formeln tillgångarna minus skulderna. Utgångspunkten är att som tillgångar räknas alla de poster som ingår i balansräkningens aktiva, d.v.s. immateriella och materiella tillgångar och placeringar bland bestående aktiva samt omsättningstillgångar, fordringar, finansiella värdepapper samt kassa och banktillgodohavanden bland rörliga aktiva. Till de tidigare nämnda undantagen hör bl.a. latent skatteskulder och skattefordringar, som beror på periodiseringsskillnader mellan intäkter och motsvarande skattepliktiga inkomster, liksom mellan kostnader och motsvarande, i beskattningen avdragbara utgifter samt på tillfälliga skillnader mellan bokföringsvärden och skattemässiga värden (Bokföringslagen 5:18 §). Andra undantag som inte heller räknas till tillgångar är utgifter med lång verkningstid som inte har något förmögenhetsvärde, t.ex. etableringsutgifter och forskningsavgifter vilka kan dras av i beskattningen som årliga kostnader och därför inte har något förmögenhetsvärde. < <http://www.skatt.fi/download.asp?id=4784;439710> >

Värdet av nyttigheterna är i allmänhet återstoden av anskaffningsvärdet i beskattningen efter gjorda avskrivningar och nedskrivningar. Även den utgångna räkenskapsperiodens avskrivningar och nedskrivningar dras av från anskaffningsvärdet. Men, för sådana fastigheter, byggnader och konstruktioner som hör till anläggningstillgångarna används beskattningsvärdet endast om beskattningsvärdet är högre än den oavskrivna anskaffningsutgiften. Samma princip gäller för värdepapper som hör till bolagets anläggnings- eller finansieringstillgångar. Till värde på sådana värdepapper bestäms det högre av det gemensamma jämförelsevärdet eller den oavskrivna anskaffningsutgiften. Som värde på en lägenhetsaktie som skaffats under eller efter år 2006 används alltid anskaffningsutgiften. < <http://www.skatt.fi/download.asp?id=4784;439710> >

Till skulder räknas sådana poster som tagits upp i balansräkningen under främmande kapital. Även kapitallån som en ägarföretagare har placerat i bolaget räknas i allmänhet som skuld. Om det under främmande kapital finns bokfört en inkomstskatteskuld skall även denna betraktas som skuld, även i sådana fall där skatten ännu inte har debiterats. Som skuldens värde betraktas dess nominella värde, i fall att skulden står i utländsk valuta betraktas värdet enligt kursen på bokslutsdagen. < <http://www.skatt.fi/download.asp?id=4784;439710> >

Som skulder räknas däremot inte bolagets egna kapital, ackumulerade bokslutsdispositioner och avsättningar. Inte heller latent skatteskulder och skattefordringar som beror på periodiseringsskillnader mellan intäkter och motsvarande skattepliktiga inkomster bör räknas till skulder. Latenta skatteskulder och skattefordringar kan också bero på periodiseringsskillnader mellan kostnader och motsvarande, i beskattningen avdragbara utgifter eller på tillfälliga skillnader mellan bokföringsvärden och skattemässiga värden (Bokföringslagen 5:18 §). < <http://www.skatt.fi/download.asp?id=4784;439710> >

Ex: Uträknandet av företagets nettoförmögenhet samt aktiens matematiska värde. Figurerna 8, 9 och 10 beskriver hur man går till väga när man bestämmer företagets nettoförmögenhet.

BALANSRÄKNING		31.12.2008
AKTIVA		
BESTÅENDE AKTIVA		
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR		
	Förskott	1 500
		1 500
MATERIELLA TILLGÅNGAR		
	Byggnader & konstruktioner	30 000
	Maskiner & inventarier	50 000
	Övriga materiella tillgångar	10 000
		90 000
RÖRLIGA AKTIVA		
FORDRINGAR		
	Långfristiga	
	Lånefordringar	1 000
		1 000
	Kortfristiga	
	Kundfordringar	2 000
	Övriga fordringar	500
		2 500
FINANSIELLA VÄRDEPAPPER		
	Övriga värdepapper	1 500
KASSA & BANK		
		25 000
AKTIVA TOTALT		121 500

Figur 8: uträkning av nettoförmögenheten, tillgångarna

Tillgångarnas värde hämtas från de uppgifter som finns i balansräkningens aktiva. Observera att det kan finnas undantag, till exempel gällande fastigheter, byggnader och konstruktioner som här till anläggningstillgångarna skall värderas enligt det högre av beskattningsvärdet och den oavskrivna anskaffningsutgiften. Samma värderingsundantag kan förekomma för värdepapper som hör till bolagets anläggnings- eller finansieringstillgångar. I fall att värdepappret är en lägenhetsaktie som skaffats efter 31.12.2005 används alltid anskaffningsutgiften. I det här exemplet behöver inga undantag att beakta.

BALANSRÄKNING		31.12.2008
PASSIVA		
EGET KAPITAL		
Aktiekapital		8 000
Överkursfond		1 000
Vinst fr. tidigare räkenskapsperioder		10 000
Räkenskapsperiodens vinst		65 000
		84 000
ACKUMULERADE BOKSLUTSDISPOSITIONER		
Avskrivningsdifferens		500
FÄMMANDE KAPITAL		
Långfristiga		
	Lån från finansinstitut	45 000
	Leverantörsskulder, långvariga	3 000
		48 000
Korfristiga		
	Erhållna förskott	1 500
	Skulder till leverantörer	5 000
	Resultatregleringar	1 000
		7 500
PASSIVA TOTALT		139 500

Figur 9: uträkning av nettoförmögenheten, skulderna

Skuldernas värde tas från balansräkningens passiva, närmare bestämt från posten främmande kapital. Eget kapital och ackumulerade bokslutsdispositioner bör inte tas med som skulder.

När man har försäkrat sig att det inte finns behövs ytterligare korrigeringar till posterna man skall använda är det bara att ställa upp och räkna ut nettoförmögenheten.

Nettoförmögenhet = tillgångar - skulder			
TILLGÅNGAR			
	Förskott		1 500
	Byggnader & konstruktioner		30 000
	Maskiner & inventarier		50 000
	Övriga materiella tillgångar		10 000
	Lånefordringar		1 000
	Kundfordringar		2 000
	Övriga fordringar		500
	Övriga värdepapper		1 500
	Kassa & Bank		25 000
	TOTALT		121 500
SKULDER			
	Lån från finansinstitut		45 000
	Leverantörsskulder, långvariga		3 000
	Erhållna förskott		1 500
	Skulder till leverantörer		5 000
	Resultatregleringar		1 000
	TOTALT		55 500
	Tillgångar		121 500
	Skulder		55 500
	= NETTOFÖRMÖGENHET		66 000

Figur 10: uträkning av nettoförmögenheten

3.3.2. Aktiens matematiska värde

När nettoförmögenheten är uträknad, kan man lätt ta reda på aktiens matematiska värde genom att dividera nettoförmögenheten med antalet utlöpande aktier. I fall att bolaget äger egna aktier beaktas alltså dessa inte. Om företaget i det ovanstående exemplet har 100 utlöpande aktier blir en akties matematiska värde:

$$66\,000 / 100 = 660 \text{ €}.$$

Om företaget själv skulle äga 12 av dessa 100 aktier blir aktiernas matematiska värde:

$$100 - 12 = 88 \text{ utlöpande aktier}$$

$$66\,000 / 88 = 750 \text{ €}.$$

Nettoförmögenheten och aktiens matematiska värde är grunden för beskattningen av dividender. När man skall räkna ut den skattefria dividendens storlek så börjar man med att räkna ut en akties matematiska värde. Därefter så summerar man ihop aktiernas gemensamma matematiska värde för respektive aktieägare. I det här skedet kan man ännu vara tvungen att göra korrigeringar i en eller flera aktieägares aktiers matematiska värde. (Koponen 2008, 51).

Om en aktieägare som inte står i arbetsförhållande, vanligen då en FöPL-ägare, har använt en av bolaget ägd bostad som sin egen eller sin familjs bostad under skatteåret, skall bostadens värde minskas från aktieägarens aktiers matematiska värde. Detta gäller även för exempelvis en fritidsbostad. Med skatteår menas i detta fall aktieägarens skatteår inom vilket dividenden beskattas. Beloppet som skall avdras från aktieägarens aktiers matematiska värde är samma belopp som användes för bostaden i uträkandet av nettoförmögenheten, alltså antingen beskattningsvärdet eller den oavskrivna anskaffningsutgiften. Det maximala avdraget är aktieägarens hela matematiska värde, en eventuell överstigande del behöver inte i sådant fall avdras från exempelvis makens/makans andel. (Koponen 2008, 51-53).

3.4. Delägarlån

Ett aktiebolag kan låna ut penningmedel såväl till delägare som till en utomstående utan aktier. De krav som lagen ställer på beviljandet av sådana lån är att lånegivningen måste vara affärsekonomiskt motiverad med tanke på bolaget affärsverksamhet, samt att lånet inte får äventyra bolagets likviditet. Om långivningen är affärsekonomiskt motiverad eller inte är i det närmsta en

tolkningsfråga, här kommer lånets ränta in i bilden. Räntan borde med andra ord vara minst den av finansministeriet fastställda grundräntan. Grundräntan för år 2008 var 4,75 procent. I årsskiftet till 2009 höjde finansministeriet grundräntan till 5,00 procent.

<<http://www.skatt.fi/nc/doc/download.asp?id=6494;197427>>

<http://www.vero.fi/?article=3487&domain=VERO_MAIN&path=5,40,89,91&language=SWE >

Den delen av ett delägarlån som inte återbetalts innan skatteårets slut beskattas som delägarlånets kapitalinkomst. Detta förutsätter dock att delägaren, hans familjemedlemmar eller dessa tillsammans direkt eller indirekt äger minst 10 procent av bolagets aktier eller har en motsvarande andel av det röstetal som samtliga aktier i bolaget medför. Om lånet beskattas som kapitalinkomst behöver ingen ränta betalas. Räntefria delägarlån kan däremot uppfattas som förtäckt dividend i sådana fall där:

- Delägaren, hans familjemedlemmar eller dessa tillsammans äger under 10 procent av bolagets aktier.
- Delägarlånet har återbetalats innan skatteårets slut.
- Delägarlånet är taget innan lagändringen 475/1998.

<http://www.vero.fi/?article=1116&domain=VERO_MAIN&path=5,40,87&language=SWE >

Skulder som aktieägaren har till bolaget kan även påverka storleken av dividendens skattefria del, genom att inverka på det matematiska värdet. Penninglån som en delägare eller hans familjemedlemmar erhållit från sitt aktiebolag skall dras från delägarlånets aktiers sammanlagda matematiska värde om aktieägaren ensam, eller tillsammans med sin familj äger minst 10 procent av aktierna eller har en motsvarande andel av det röstetal som samtliga aktier i bolaget medför. Ett delägarlån som tagits med syfte att förvärva bolagets aktier påverkar däremot inte på det matematiska värdet. (Koponen 2008, 53-55).

3.5. Förtäckt dividend

Med förtäckt dividend avses att ett aktiebolag ger otillåtna förmåner med penningvärde till en eller flera av sina delägare eller deras anhöriga. Mottagaren av den förtäckta dividenden kan även vara en aktieägars personbolag. För att en mottagen förmån skall kunna beskattas som förtäckt dividend måste delägarskapet vara så pass betydelsefullt att delägaren själv har kunnat påverka de förmåner som han mottagit. Som exempel kan nämnas att en smådelägare i ett stort börsnoterat aktiebolag knappast har haft möjlighet att påverka den förtäckta dividendens uppkomst, och då uppstår inte heller någon förtäckt dividend. Det räknas heller inte som förtäckt dividend om förmånen har givits till hela personalen eller en på ett visst sätt definierad grupp av personalen.

<http://www.vero.fi/?article=1112&domain=VERO_MAIN&path=5,40,87&language=SWE >

Exempel på olika typer av förtäckt dividend:

- Löneliknande förmåner.
- Om lön har utbetalts till en delägare eller dennes anhöriga utan att dessa har utfört något arbete i bolaget.
- Lön som betalats till en delägars minderåriga barn om lönen står i uppenbart missförhållande till värdet av det utförda arbetet.
- Så kallade ovanliga löneförmåner behandlas ofta som förtäckt dividend, t.ex. båtförmån och olika arrangemang för fritidsfastigheter. Ofta måste fallen prövas enskilt i domstol.
- Om bolaget har betalt överpris till delägaren vid köp av någon nyttighet.
- Delägaren har fått köpa någon nyttighet av bolaget till underpris, d.v.s. under gängse värde av bolaget.
- Delägaren har fått använda bolagets förnödenhet avgiftsfritt eller mot ett lägre vederlag än det gängse värdet.

<http://www.vero.fi/?article=1112&domain=VERO_MAIN&path=5,40,87&language=SWE >

4. SKATTEPLANERING

Skatteplanering för familjeägda aktiebolag handlar som vi redan konstatera till stor del om hur man lyfter medel ur företaget. De viktigaste punkterna att hålla i minnet i detta skede är:

- Aktiebolag betalar 26 procent i samfundsskatt.
- I samband med löneutbetalningar uppstår s.k. lönebikostnader.
- Löner som bolaget betalt ut och socialskyddsavgifter minskar på det beskattningsbara resultatet.
- Lön beskattas enligt mottagarens personliga beskattningsprocent.
- Dividend från ett icke-listat aktiebolag till en fysisk person är skattefri upp till 90 000 € när dividenden är mindre än nio procent av aktiens matematiska värde.
- Om dividenden överskrider 9 procent av aktiens matematiska värde beskattas 70 procent som förvärvsinkomst och 30 procent är skattefri.

Många tror att dividend alltid är det förmånligaste sättet att lyfta medel ur företaget, men så är inte fallet. Om dividenden dessutom kan lyftas skattefritt borde detta ju med all säkerhet vara det mest förmånliga sättet att lyfta medel ur företaget, eller? Detta antagande att skattefri dividend alltid är det förmånligaste alternativet kommer till och med fram i vissa läroböcker. Exempelvis skriver Soile Tomperi i Yritysveroitus ja Tilinpäätössuunnittelu från 2009 följande: ”Dividendutdelning är alltid lönsam när aktieägaren kan lyfta dividenden skattefritt.” och ” I fall där familjeföretagets nettoförmögenhet och aktiernas matematiska värde är så höga att aktieägarna kan lyfta det belopp de behöver skattefritt, behöver inga andra alternativ beaktas.” Faktum är att även om dividenden kan lyftas helt skattefritt kan företagaren öka sin nettointkomst genom att lyfta en del av vinsten som lön, vilken han givetvis kommer att beskattas för. En familjeföretagare måste se företagets och sin personliga beskattning som en helhet.

Att lön faktiskt kan vara förmånligare än helt skattefri dividend kan bevisas i uträkningen i exemplet nedan (figur 11). Man bör komma ihåg att det inte går att sätta en specifik gräns för när en företagare bör välja alternativet löneutbetalning istället för dividendutbetalning eftersom både företagets nettoförmögenhet och aktieägarens personliga skatteprocent (främst beskattningskommun och kyrkoskatten) påverkar. Bedömningen måste ske från fall till fall.

Utbetalda medel i form av		LÖN	DIVIDEND (skattefri)
Vinst före löneutbetalning		14100	14100
Lön		13703	0
Socialskyddskostnader	2,9 %	397	0
Beskattningsbar inkomst		0	14100
Samfundsskatt	26 %	0	3666
Resultat efter skatt		0	10434
Företagarens personbeskattning			
Lön		13703	0
Skatter			
	Statens ink.skatt (år 2008)	102	0
	Kommunal + övriga	23 %	3152
	Sammanlagda skatter	3253	3666
	Totala skatteprocenten	23 %	26 %
	FÖRETAGARENS NETTOINKOMST	10450	10434

Figur 11: Lön kan vara förmånligare än skattefri dividend

Av exemplet i figur 11 framgår tydligt, att i just detta exempel blir den totala skatteprocenten för företagarens och företagets sammanlagda skatter lägre om man väljer att lyfta medel i form av lön istället för dividend, även om dividenden skulle fås helt skattefritt. Men man kan för den delen inte enbart se på den totala skatteprocenten heller, eftersom företagarens nettoinkomst kan bli lägre även om den totala skatteprocenten är något högre. Lönsamheten i alternativet lön syns alltså bäst när man ser till nettovinsten företagaren får. Nettovinsten är de pengar företagaren i slutändan får i handen efter att alla skatter och utgifter är betalda. I

Exemplet visar att det är förmånligare att lyfta en del av vinsten som lön, även i ett sådant fall att hela dividenden kan lyftas skattefritt. Om vi ser på kolumn två och tre i exemplet så ser vi att företagarens nettoinkomst är större när han lyfter mellan 12 600 och 20 800 € av vinsten som lön än om han lyfter hela vinsten som dividend. Företagaren kan genom att lyfta 12 600 € i lön öka sin nettoinkomst med 465 € jämfört med om han hade lyft 90 000 skattefritt.

På längre sikt kan företagaren minska sina skatter genom att arbeta för att höja sitt företags nettoförmögenhet. Genom att höja företagets nettoförmögenhet kan företagaren i framtiden få en större del av dividenden skattefritt. Om företagets nettoförmögenhet redan är över 1 miljon euro vinner man inget på att lyfta den ännu högre eftersom gränsen för maxbeloppet man kan lyfta skattefritt med stöd av 9 procent regeln går vid 90 000 euro ($1\,000\,000 \times 9\% = 90\,000$). (Tomperi 2009, 208).

Tabell 5: Nettoförmögenhetens inverkan på företagarens nettoinkomst

Företagets nettoförmögenhet			100 000	200 000	300 000	
Antal aktier (en ensam ägare)			100	100	100	
Aktiens matematiska värde			1000	2000	3000	
Vinst före löneutbetalning			80000	80000	80000	
Lön			20000	20000	20000	
Socialskyddsutgifter		2,9 %	580	580	580	
Vinst efter lön			59420	59420	59420	
Samfundsskatt		26 %	15449	15449	15449	
Räk.per vinst			43971	43971	43971	
Dividend som utdelas			43971	43971	43971	
Dividenden beskattas enligt:						
		skattefritt 9 % av mat.värdet	9000	18000	27000	
		Den del som går över 9 %	34971	25971	16971	
		70 % förvärvs. Inkomst	24480	18180	11880	
		30 % skattefritt	10491	7791	5091	
Skatter						
		statens inkomstskatt	5676	4195	2715	
		Kommunal, försam o. sjukf.skatt	23 %	10230	8781	7332
Företagarens skatter totalt:			15906	12976	10047	
Företagarens skatter procentuellt			25 %	20 %	16 %	
Företagarens + företagets totala skatter			31355	28426	25496	
De sammanlagda skatterna procentuellt			49 %	44 %	40 %	
Företagarens nettoinkomst:			48645	51574	54504	

Exemplet i tabell 5 beskriver hur skatterna och företagarens nettoinkomst påverkas beroende på företagets nettoförmögenhet. I exemplet gör företaget en vinst på 80 000 € före löneutbetalningarna, 20 000 € utbetalas i lön. All vinst som återstår efter samfundsskatten utbetalas som dividend. Beroende på om företagets nettoförmögenhet är 100 000, 200 000 eller 300 000 € så kan företagarens totala inkomster efter skatt skilja på 5 859 € ($54\,504 - 48\,645 = 5\,859$ €).

Om ägarna har behov av att lyfta så mycket medel ur företaget, att en del av dividenden kommer att beskattas som förvärvsinkomst kan det vara skäl att överväga att lyfta den del som överstiger det som kan lyftas skattefritt som lön istället för dividend. Lön kan också vara fördelaktigare i sådana fall att företagets

nettoförmögenhet är låg. Vilket sätt att lyfta medel som är fördelaktigare måste alltså bedömas från fall till fall. (Tomperi 2009, 208-209).

Tabell 6: Fördelaktigare med lön

	Företagets nettoförmögenhet		100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	
	Antal aktier (en ensam ägare)		100	100	100	100	100	100	
	Aktiens matematiska värde		1000	1000	1000	1000	1000	1000	
	Vinst före löneutbetalning		80000	80000	80000	80000	80000	80000	
	Lön		0	30000	50000	57000	77745		
	Socialskyddsutgifter	2,9 %	0	870	1450	1653	2255		
	Vinst efter lön		80000	49130	28550	21347	0		
	Samfundsskatt	26 %	20800	12774	7423	5550	0		
	Räk.per vinst		59200	36356	21127	15797	0		
	Dividend som utdelas		59200	36356	21127	15797	0		
	Dividenden beskattas enligt:								
	skattefritt 9 % av mat.värdet		9000	9000	9000	9000	0		
	Den del som går över 9 %		50200	27356	12127	6797	0		
	70 % förvärvs. Inkomst		35140	19149	8489	4758	0		
	30 % skattefritt		15060	8207	3638	2039	0		
	Skatter								
	statens inkomstskatt		3481	6773	8968	9736	14753		
	Kommunal, försam o. sjukf.skatt	23 %	8082	11304	13452	14204	17881		
	Företagarens skatter totalt:		11563	18077	22420	23940	32634		
	Företagarens skatter procentuellt		20 %	27 %	32 %	33 %	42 %		
	Företagarens + företagets totala skatter		32363	30851	29843	29491	32634		
	De sammanlagda skatterna procentuellt		55 %	46 %	42 %	41 %	42 %		
	Företagarens nettoinkomst:		47637	49149	50157	50509	47366		

Exemplet i tabell 6 visar hur företagarens nettoinkomst kan öka genom att öka lörens andel i sådana fall där behovet av medel är större än nio procent av aktiernas matematiska värde. I exemplet är dessutom företagets nettoförmögenhet relativt låg i förhållande till vinsten och de medel som skall utdelas. Exemplet är uppställt så att företaget gör en vinst på 80 000 € före löneutbetalningar och skatter. I kolumnen längst till vänster lyfter företagaren ingen lön alls, alla medel lyfts som dividend. Lörens andel av de uttagna medlen ökar successivt mot höger. I kolumnen längst till höger lyfter företagaren enbart lön. Av exemplet framgår att det mest lönsamma alternativet i just det här fallet är att företagaren lyfter

57 000 € som lön och resten (15 797 €) som dividend. Det alternativet är mest lönsamt både när man ser till de sammanlagda skatterna och företagarens nettoinkomst.

Slutsatsen vi kan dra gällande hur företagaren skall lyfta medel ur sitt företag är att det förmånligaste sättet att lyfta medel ur företaget oftast är en mix av lön och dividend. En del av vinsten bör lyftas som lön eftersom lön och lönebikostnaderna är avdragbara utgifter för företaget, dessa minskar på företagets resultat, som i sin tur minskar på samfundsskatten på 26 procent. Eftersom lönen beskattas progressivt är beskattningen av låga löneinkomster så pass förmånlig att de avdrag företaget kan göra för löneutbetalningen överväger den negativa effekten av beskattningen av lönen i företagarens personbeskattning. Om företagets inkomster är låga kan det till och med vara motiverat att lyfta enbart lön.

Hittills har vi i detta kapitel enbart fokuserat på hur företagaren bör lyfta medel ur företaget. Men det finns även andra sätt att påverka beskattningen. Speciellt i familjeägda småföretag är det vanligt att utrymmen som används till affärsverksamheten ägs av aktieägaren, inte företaget. I sådana fall kan det vara skäl att reda ut om det ur skatteplaneringssyn vore lönsamt för bolaget att köpa de utrymmen som används till verksamheten istället för att hyra dem. Hyresintäkterna som ägaren får beskattas som kapitalinkomst d.v.s. enligt en skatteprocent på 28 procent. Hyresutgiften är för företagets del avdragbar och minskar således bolagets beskattningsbara resultat. Om företaget skulle köpa affärsutrymmet av aktieägaren kan företagets nettoförmögenhet höjas och då kan även den skattefria delen av dividenden öka. Vilket alternativ som är det förmånligaste måste utredas från fall till fall. (Tomperi 2009, 208-209).

Tidigare i kapitel tre nämndes delägarlån, det vill säga att företaget lånar pengar till en aktieägare. Men lånet kan även riktas från aktieägaren till företaget. Företaget kan givetvis betala ränta för lånet. Räntans storlek bör inte vara högre än gängse värde, annars kan den utbetalda räntan uppfattas som förtäckt dividend. Räntan som aktieägaren får för lånet beskattas som kapitalinkomst enligt 28

procent. För företaget är den utbetalda räntan avdragbar och minskar således på företagens beskattningsbara inkomster. (Tomperi 2009, 209).

5. DEN EMPRISKA DELEN

Den empiriska delen av lärdomsprovet består av en kvalitativ undersökning. Objektet för undersökningen är case-företaget aktiebolag X. Undersökningen görs genom uträkningar som baseras dels på aktiebolag X:s fastställda bokslut, dels på uppskattningar om följande års intäkter och utgifter. Under arbetets gång har samtal med aktieägarna förts och deras önskemål har givetvis beaktats i undersökningen.

5.1. Målet med undersökningen

Målet med den empiriska undersökningen är att utgående från case-företagets bokslut från 1.3.2008–28.2.2009 och uppskattningar på följande års utgifter och inkomster, försöka nå fram till den optimala lösningen för kommande års löne- och vinstutdelning. Genom att planera i vilket förhållande lön och dividend lyfts ur bolaget, kan man påverka både skatteutgifterna och företagets resultat.

Syftet med undersökningen är alltså inte att försöka minimera företagets eller aktieägarnas skatter, syftet är att försöka få nå största möjliga nettoinkomst för aktieägarna. Den empiriska delen av arbetet börjar med en kort presentation av case-företaget, aktiebolag X.

5.2. Metoder

Undersökningen består av uträkningar gjorda i Microsoft Excel. Under arbetets gång har samtal förts med aktieägarna för att få reda på deras krav och önskemål, huvudsakligen gällande lönerna. Aktieägarnas eventuella biinkomster är inte relevanta för undersökningen, och eftersom aktieägarnas huvudsyssla är arbetet med och för case-företaget tar undersökningen enbart hänsyn till de inkomster som härstammar från case-företag X.

5.3. Presentation av case-företaget, aktiebolag X.

Case-företaget, aktiebolag X är ett familjeägt aktiebolag verksamt inom byggbranschen. Företagets verksamhetsområde är i huvudsak Vasa och Korsholm med omnejd. Företaget drivs av två aktieägare som båda arbetar heltid med företagets verksamhet. Aktierna ägs till 51 procent av aktieägare A och resterande 49 procent ägs av aktieägare B. Eftersom aktieägare A är majoritetsägare med 51 procent av aktierna är han s.k. FöPL-ägare medan aktieägare B med sitt aktieinnehav på 49 procent är försäkrad inom ArPL.

Företaget har under de senaste åren genomgått stora förändringar, eftersom ett generationsskifte håller på att genomföras, från aktieägare A till aktieägare B. Från att verksamheten inleddes i början av 1990-talet fram tills år 2006 bedrevs verksamheten av A ensam. Företagsformen var då enskild näringsidkare. Under år 2006 kom B med i verksamheten vilket ledde till att företaget ombildades till öppet bolag den 1.3.2007. I och med bytet av företagsform blev B delägare. Företaget fungerade som öppet bolag under räkenskapsperioden 1.3.2007–29.2.2008 men bytte återigen företagsform till aktiebolag den 29.2.2008.

5.4. Grunderna för undersökningen

Som grunder för uträkningarna i undersökningen ligger Case-företagets bokslut från 1.3.2008–28.2.2009. På grund av den rådande lågkonjunkturen uppskattas företagets omsättning ligga på ungefär samma nivå, medan inköpskostnaderna väntas öka med fem procent. Företagets omsättning för följande räkenskapsperiod beräknas vara ca 125 000 euro. Kostnaderna för inköp av material och tjänster sammanlagt uppskattas öka till ca 13 500 euro.

Som grund för personalkostnader står ägarnas lönekrav. Under samtal med aktieägarna har det kommit fram att aktieägare A egentligen mest för symbolikens skull vill ha minst 1 000 euro per månad i lön. Aktieägare B vill ha 2 200 € / månad i fast månadslön. Lönekraven är bruttolön. Olikheterna i aktieägarnas

penningbehov beror på ålder, livssituation och givetvis personligt kapital. Till lönerna bör givetvis räknas lagstadgade lönebikostnader. Båda aktieägarna har dessutom frivilliga pensionsförsäkringar vars premier är 2 000 euro per år.

6. DEN EMPIRISKA UDERSÖKNINGEN

Undersökningen är genomförd så att sammanlagt tio olika alternativ för månadslöner har gjorts. Aktieägarna har före undersökningen ställt lönekrav som beaktas i uträkningarna. Alternativen är utformade så att i alternativ 1 lyfter båda aktieägarna sin minsta önskade lön. Eftersom aktieägare A:s lönekrav är betydligt lägre än aktieägare B:s, är det främst A:s lön som påverkar i alternativen 1-6. Ju högre siffra alternativet har, desto större andel lyfter ägarna i form av lön. Alternativ 10 är utformat så att endast företagets vinst blir endast 17 euro.

Tabell 7: Aktieägarnas lönealternativ

	Alt. 1	Alt. 2	Alt. 3	Alt. 4	Alt. 5	Alt. 6	Alt. 7	Alt. 8	Alt. 9	Alt. 10
A:s månadslön	1 000	1 200	1 400	1 600	1 750	1 900	2 300	2 500	2 800	3 161
B:s månadslön	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 200	2 300	2 500	2 800	3 161

Undersökningen beaktar även låglönestödet som arbetsgivaren kan ha rätt till. Låglönestödets påverkan syns i alternativen 1-6, eftersom detta kan utbetalas endast när en löntagares lön är mellan 900 och 2 000 euro i månaden. Maximalt kan detta stöd vara 2 640 euro per år. I uträkningen läggs låglönestödet till raden Resultat före skatteplanering.

6.1. Hur lönen påverkar företagets resultat

Lönerna påverkar resultatet, vilket i sin tur påverkar både samfundsskatten och hur mycket dividend företaget kan dela. Om företaget betalar ut mera lön sjunker resultatet eftersom både själva lönen och dess bikostnader utgör utgifter för företaget. Att företagets resultat sjunker leder till att samfundsskatten blir lägre. Följande uträkning visar på hur case-företagets lönekostnader påverkar samfundsskatten, företagets resultat samt den dividend som kan utdelas. För synbarhetens skull visas endast alternativen 1, 4, 6, 7, 9 och 10. Av de övriga

alternativen (alternativ 2, 3, 5 och 8) redovisas endast resultatet, dessa alternativ visas övrigt endast som bilagor.

Tabell 8: Lönens påverkan på den utdelningsbara vinsten.

	Alt 1	Alt 4	Alt 6	Alt 7	Alt 9	Alt 10
A:s månadslön	-1000	-1600	-1900	-2300	-2800	-3161
B:s månadslön	-2200	-2200	-2200	-2300	-2800	-3161
Omsättning minus inköp	111 500	111 500	111 500	111 500	111 500	111 500
Låglönestöd till arbetsgivaren	528	2 640	900	0	0	0
Resultat före skatteplanering	112 028	114 140	112 400	111 500	111 500	111 500
Aktieägare A:s lön	-12 000	-19 200	-22 800	-27 600	-33 600	-37 932
Aktieägare B:s lön	-26 400	-26 400	-26 400	-27 600	-33 600	-37 932
FöPL-utgifter 22,4% över 53 år	-2 688	-4 301	-5 107	-6 182	-7 526	-8 497
ArPL-utgifter företagets del 17,3%	-4 567	-4 567	-4 567	-4 775	-5 813	-6 562
(ArPL-utgifter löntagarens del under 53 år 4,5 %	-1 188	-1 188	-1 188	-1 242	-1 512	-1 707)
Sociala avgifter 2,23 %	-856	-1 017	-1 097	-1 231	-1 499	-1 692
Olycksfallsförsäkring uppsk. 5 %	-1 320	-1 320	-1 320	-1 380	-1 680	-1 897
Grupplivsförsäkring uppsk. 1 %	-264	-264	-264	-276	-336	-379
Arbetslöshetsförsäkring (ALF) 0,75 %	-198	-198	-198	-207	-252	-284
(ALF löntagarens del 0,15%, delägare	-40	-40	-40	-41	-50	-57)
Frivilliga pensionsförsäkringar	-4 000	-4 000	-4 000	-3 999	-4 000	-4 000
Skattefria ersättningar till A (Dagtrakt.) **	-6142	-6142	-6142	-6142	-6142	-6142
Skattefria ersättningar till B (Dagtrakt.) **	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160
Lönebikostnader	-13 894	-15 667	-16 554	-18 050	-21 106	-23 311
FÖRETAGETS LÖNEKOSTNADER TOTALT	-64 596	-73 569	-78 056	-85 552	-100 608	-111 477
Resultat före skatter	47 432	40 571	34 344	25 948	10 892	23
Samfundsskatt 26 %	-12 332	-10 548	-8 930	-6 746	-2 832	-6
Vinst efter skatt / utdelas i dividend	35 100	30 023	25 415	19 201	8 060	17

*Resultat före skatteplanering är omsättning minskat med inköp ökat med eventuellt låglönestöd till arbetsgivaren.

**Uträkningarna angående skattefria ersättningar (dagtraktamente) till aktieägarna finns i bilaga 2.

Uträkningen i tabell 8 visar sambandet mellan lönerna, samfundsskatten och företagets resultat. Figurerna 12 och 13 nedanför visar hur raden ”LÖNER TOTALT” har räknats ut. Löner totalt fås genom att addera arbetsgivarens utgifter totalt (figur 12 och 13), dessutom tas även skattefria ersättningar (dagtraktamente) och även utgifterna för de frivilliga pensionsförsäkringarna med här. Egentligen skulle kanske kostnaderna orsakade av skattefria ersättningar och frivilliga pensionsförsäkringarna tas upp på ett annat ställe, men jag har valt att ta upp dessa poster som lönekostnader i alla fall.

För alternativ 1 är alltså löner totalt:

Arbetsgivarens utgifter totalt, ägare A:	14 956
Arbetsgivarens utgifter totalt, ägare B:	33 338
Skattefria ersättningar till A:	6 142
Skattefria ersättningar till B:	6 160
<u>Frivilliga pensionsförsäkringar:</u>	<u>4 000</u>
LÖNER TOTALT =	64 596 €

Aktieägare A:s löner 1.3.2009-28.2.2010			
		Lön / månad	1 000
		Lön / år	12 000
Arbetsgivarens utgifter:			
FöPL	22,40 %		2 688
ALF	0 %		0
Grupplivf.	0 %		0
Olycksfall	0 %		0
SSA	2,23 %		268
			<u>2 956</u>
ARBETSGIVARENS UTGIFTER TOTALT:			<u>14 956 €</u>
Arbetstagarens del			
FI	33,5 %		4 020
UTBETALAS TILL LÖNTAGAREN:			<u>7 980 €</u>

Figur 12: Arbetsgivarens löneutgifter när löntagaren är FöPL-ägare

Aktieägare B:s löner 1.3.2009-28.2.2010			
		Lön / månad	2 200
		Lön / år	26 400
Arbetsgivarens utgifter:			
	ArPL	17,30 %	4 567
	ALF	0,75 %	198
	Grupplivf.	1 %	264
	Olycksfall	5 %	1 320
	SSA	2,23 %	589
			<u>6 938</u>
	ARBETSGIVARENS UTGIFTER TOTALT:		<u><u>33 338 €</u></u>
Arbetstagarens del			
	ArPL	4,50 %	1 188
	FI	18 %	4 752
	ALF	0,15 %	40
			<u>5 980</u>
	UTBETALAS TILL LÖNTAGAREN:		<u><u>20 420 €</u></u>

Figur 13: Arbetsgivarens löneutgifter när löntagaren är försäkrad enligt ArPL

I alternativ 1 är de totala lönekostnaderna 64 596 euro. I denna summa ingår dock även dagtraktamenten och frivilliga pensionsförsäkringar. Ägarnas sammanlagda bruttolön är (12 000 + 26 400 =) 38 400 euro per år. Den lön som utbetalas till löntagaren beror på aktieägarnas personliga förskottsinnehållnings procent. Figurerna 12 och 13 visar även hur stor nettolön vardera aktieägaren får med sin personliga förskottsinnehållnings procent (A 34 procent och 18 procent för aktieägare B). Resultatet i alternativ 1 påverkas positivt av det faktum att företaget har rätt till låglönestödet på sammanlagt 528 euro per år.

I alternativ 4 lyfter aktieägare A 600 euro mera per månad i lön än i alternativ 1. Aktieägare B lyfter fortfarande 2 200 euro. Den sammanlagda bruttolönen är med andra ord (19 200 + 26 400) 45 600 euro. I detta alternativ har företaget rätt till maximalt låglönestöd (220 € / mån), det vill säga 2 640 euro på ett år.

I de fyra sista alternativen (7, 8, 9 och 10) lyfter aktieägarna sinsemellan lika stor bruttolön, per år sammanlagt. Den sammanlagda bruttolönen i varierar från 55 200 euro i alternativ 7 till 75 864 euro i alternativ 10. Alternativ 10 är utformat så att företagets vinst efter löner, skatter och sociala utgifter skall vara så låg som möjligt, vinsten blir 17 euro.

6.2. Aktieägarnas dividend

Tabell 8 visar alltså, hur de olika lönealternativen påverkar vinsten och i förlängningen hur stor dividend aktieägarna kan lyfta. Till följande måste vi reda ut hur aktieägarnas dividend- och förvärvsinkomster beskattas för att kunna jämföra vilket av de tio alternativen som är mest fördelaktigt. För att man skall kunna räkna ut hur dividenden beskattas måste man först räkna ut aktiebolagets nettoförmögenhet och aktiens matematiska värde.

Vid uträknandet av nettoförmögenhet skall man använda den räkenskapsperiods balansräkning, som föregår det år då dividenden kan lyftas. Den nuvarande räkenskapsperioden inleddes 1.3.2009 och går ut 28.2.2010. Beslutet om dividendutdelning kommer formellt att fattas den 1.6.2010. Den balansräkning som bör användas är alltså balansräkningen 1.3.2008–28.2.2009. < <http://www.skatt.fi/download.asp?id=2757;54136> >

Case-företag X	Balansräkning 29.2.2009
AKTIVA	
BESTÅENDE AKTIVA	
MATERIELLA TILLGÅNGAR	
Maskiner och inventarier	23 868
MATERIELLA TILLGÅNGAR SAMMANLAGT	23 868
BESTÅENDE AKTIVA SAMMANLAGT	23 868
RÖRLIGA AKTIVA	
KORTFRISTIGA FORDRINGAR	
Kundfordringar	4 803
Övriga fordringar	4 099
KORTFRISTIGA FORDRINGAR SAMMANLAGT	8 903
KASSA OCH BANK	49 678
RÖRLIGA AKTIVA SAMMANLAGT	58 580
AKTIVA SAMMANLAGT	82 448

Figur 14: Balansräkningens aktiva, företag X

De tillgångar som skall vara med i uträkningen av företagets nettoförmögenhet tas från balansräkningens aktiva sida.

Case-företag X	Balansräkning 29.2.2009
PASSIVA	
EGET KAPITAL	
Aktiekapital	2 500
RESULTAT FRÅN TIDIGARE RÄKENSKAPSPERIODER	
Balanserad vinst/förlust fr.tid. Räk.per	-12 961
RESULTAT FRÅN TIDIGARE RÄK.PER. SAMMANLAGT	-12 961
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	45 115
EGET KAPITAL SAMMANLAGT	34 654
FRÄMMANDE KAPITAL	
KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL	
Leverantörskulder	0
Övriga skulder	28 584
Resultatregleringar	19 210
KORTFRISTIGT FRÄMMANDE KAPITAL SMLGT	47 794
PASSIVA SAMMANLAGT	82 448

Figur 15: Balansräkningens passiva, företag X

Skulderna tas från den passiva sidan i företagets balansräkning . Därefter ställer man upp både tillgångarna och skulderna för uträkning av nettoförmögenheten.

Nettoförmögenhet = tillgångar - skulder	
TILLGÅNGAR	
Maskiner & inventarier	23 868
Kundfordringar	4 803
Övriga fordringar	4 099
Kassa & Bank	49 678
TOTALT	82 448
SKULDER	
Skulder till leverantörer	0
Övriga skulder	28 584
Resultatregleringar	19 210
TOTALT	47 794
Tillgångar	82 448
Skulder	47 794
= NETTOFÖRMÖGENHET	34 654

Figur 16: Uträkning av nettoförmögenheten

Genom att subtrahera skulderna från tillgångarna får vi fram företag X:s nettoförmögenhet. När man vet företagets nettoförmögenhet får man reda på en akties matematiska värde genom att dividera nettoförmögenheten med antalet utlöpande aktier. Caseföretaget har 100 aktier. En akties matematiska värde blir $(34\,654 / 100) = 346,54$ euro.

Nu vet vi tillräckligt om case-företaget för att kunna bestämma hur dividenden beskattas hos aktieägarna. Aktieägarnas dividend beror på hur mycket vinst det finns kvar att betala ut som dividend i de olika alternativen. All vinst som blir kvar delas ut som dividend. Att aktieägare A:s andel av dividenden är större än B:s beror på att A aktieinnehav är större (A: 51 %, B: 49 %).

Tabell 9: Beskattningen av den utdelade dividenden.

BESKATTNING AV DIVIDENDEN	Alt 1	Alt 4	Alt 6	Alt 7	Alt 9	Alt 10
Nettoförmögenhet	34 654	34 654	34 654	34 654	34 654	34 654
Utdelningsbar dividend	35 100	30 023	25 415	19 201	8 060	17
Aktiens matematiska värde	346,54	346,54	346,54	346,54	346,54	346,54
Aktiägare A:s Dividend (51 / 100 aktier)	17 901	15 312	12 962	9 793	4 111	9
Aktiägare B:s Dividend (49 / 100 aktier)	17 199	14 711	12 453	9 409	3 950	8

Uträkningarna är gjorda så att hela företagets vinst delas ut som dividend. Aktieägarnas sammanlagda dividend är alltså samma som vinsten i tabell 8. Tabellen visar hur stor dividend som utdelas till aktieägarna i de olika alternativen.

Tabell 10: Beskattningen av aktieägare A:s dividend.

Beskattningen av A:s dividend	Alt 1	Alt 4	Alt 6	Alt 7	Alt 9	Alt 10
A:s dividend	17 901	15 312	12 962	9 793	4 111	9
A:s aktiers matematiska värde	17 674	17 674	17 674	17 674	17 674	17 674
Skattefritt enligt 9% regeln.	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591
Överstigande, >9%	16 310	13 721	11 371	8 202	2 520	Skattefri
70% beskattas som förvärvs inko	11 417	9 605	7 960	5 741	1 764	Skattefri
30% är skattefri	4 893	4 116	3 411	2 461	756	Skattefri

Tabell 10 visar hur aktieägare A:s dividend beskattas i de olika alternativen. Enligt den så kallade nio-procentregeln får aktieägare A lyfta 1 591 euro av dividenden skattefritt. Dessutom får han även lyfta ytterligare 30 procent av den överstigande delen skattefritt. Resten, det vill säga 70 procent av den del som överstiger ”nio-procenten” beskattas som förvärvsinkomst. I alternativ 10 är hela dividenden skattefri eftersom dividenden i detta fall (9 €) är mindre än den skattefria andelen (1 591 €) enligt nio-procentregeln.

Exempel på uträkningarna i tabell 10, beskattningen av aktieägare A:s dividend.

Alternativ 1 används som exempel:

Aktieägare A:s dividend är:	17 901 euro.
A:s aktiers sammanlagda matematiska värde:	$51 \times 346,54 = 17\,674$
A:s skattefria andel enligt 9 %-regeln:	$17\,674 \times 9\% = 1\,591$
Den överstigande delen är:	$17\,901 - 1\,591 = 16\,310$
Förvärvsinkomst, 70 % av den överstigande delen:	$16\,310 \times 70\% = 11\,417$
Skattefri del, 30 % av den överstigande delen:	$16\,310 \times 30\% = 4\,893$

Tabell 11: Beskattningen av aktieägare B:s dividend.

Beskattningen av B:s dividend	Alt 1	Alt 4	Alt 6	Alt 7	Alt 9	Alt 10
B:s dividend	17 199	14 711	12 453	9 409	3 950	8
B:s aktiers matematiska värde	16 981	16 981	16 981	16 981	16 981	16 981
Skattefritt enligt 9% regeln.	1 528	1 528	1 528	1 528	1 528	1 528
Överstigande, >9%	15 671	13 183	10 925	7 880	2 421	Skattefri
70% beskattas som förvärvs ink.	10 970	9 228	7 648	5 516	1 695	Skattefri
30% är skattefri	4 701	3 955	3 278	2 364	726	Skattefri

Eftersom aktieägare B:s aktiers sammanlagda matematiska värde är lite lägre än A:s så är den del B får lyfta skattefritt enligt nio procentregeln aningen lägre än A:s. Av de olika alternativen är det endast alternativ 10 där B kan lyfta hela dividenden skattefritt. Uträkningarna i tabell 11 följer samma mönster som beskattningen av aktieägare A:s dividend i tabell 10.

6.3. Aktieägarnas personbeskattning

För att bestämma vilket av alternativen som är det mest lönsamma måste vi även ta hänsyn till hur lönerna beskattas hos aktieägarna. Nu räknar vi alltså ihop lönerna och dividenderna för att se på den totala personliga beskattningen hos

aktieägarna. Vi använder oss fortsättningsvis av samma alternativ (1, 4, 6, 7, 9 och 10).

Tabell 12: Aktieägare A:s personliga skatter.

A:s personliga skatter	Alt 1	Alt 4	Alt 6	Alt 7	Alt 9	Alt 10
Förvärvs inkomst sammanlagt	23 417	28 805	30 760	33 341	35 364	37 932
Skatt på förvärvsinkomsten	632	1 575	1 917	2 369	2 723	3 217
Skattefri inkomst sammanlagt	6 484	5 707	5 002	4 051	2 347	1 591
Kommunalskatt (Korsholm 19,25 % + Ev.Luth 1,85%)	4 941	6 078	6 490	7 035	7 462	8 004
Sjukv.- och dagp.premie 1,64 % + 1,05 % (förhöjda)	630	775	827	897	951	1 020
A:s skatter sammanlagt och sociala avgifter	6 203	8 427	9 235	10 301	11 136	12 241
Nettoinkomst (inkl. dagtrakt.)	29 840	32 226	32 669	33 234	32 717	31 841
A:s totala personliga skatteprocent	17,21 %	20,73 %	22,04 %	23,66 %	25,39 %	27,77 %

Tabell 13: Aktieägare B:s personliga skatter.

B:s personliga skatter	Alt 1	Alt 4	Alt 6	Alt 7	Alt 9	Alt 10
Förvärvs inkomst sammanlagt	37 370	35 628	34 048	33 116	35 295	37 932
Skatt på förvärvsinkomsten	3 096	2 769	2 492	2 329	2 711	3 217
Skattefri inkomst sammanlagt	6 229	5 483	4 806	3 892	2 255	1 528
Kommunalskatt (Korsholm 19,25 % + Ev.Luth 1,85%)	7 885	7 518	7 184	6 988	7 447	8 004
Sjukvårds- o. dagp.premie 1,47 % + 0,93 %	897	855	817	795	847	910
B:s skatter o. soc.avgifter sammanlagt (ArPL & ALF)	13 106	12 369	11 721	11 395	12 567	13 895
Nettoinkomst (inkl. dagtrakt.)	36 653	34 902	33 292	31 774	31 142	30 205
B:s totala personliga skatteprocent	26,34 %	26,17 %	26,04 %	26,40 %	28,75 %	31,51 %

Alternativ 1 används återigen för att förklara uträkningarna i tabell 12, A:s personbeskattning. Samma principer gäller för tabell 13, Aktieägare B:s personliga skatter.

”Förvärvsinkomst sammanlagt” består av aktieägare A:s lön samt den del av hans dividend som skall beskattas som förvärvsinkomst. Förvärvsinkomsterna är: Lön 12 000 € + 11 417 av dividenden uppkommen förvärvsinkomst. Sammanlagt $(12\,000 + 11\,417) = 23\,417$ €.

Av förvärvsinkomsten betalas statskatt enligt statens inkomstskatteskala.

Tabell 14: Statens inkomstskatteskala år 2010.

Beskattningsbar förvärvsinkomst, euro	Skatt vid nedre gränsen, euro	av inkomsten den nedre %
15 200 - 22 600	8	6,5
22 600 - 36 800	489	17,5
36 800 - 66 400	2 974	21,5

<http://www.vero.fi/?article=5927&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&language=SWE>.

”Skatt på förvärvsinkomsten” i tabell 12 (och 13) räknas ut med hjälp av inkomstskatteskalan (tabell 14). I alternativ 1 räknas skatten på förvärvsinkomsten ut enligt följande:

Förvärvsinkomst sammanlagt:	23 417
Skatt vid den nedre gränsen:	489
Procent på den överstigande delen:	17,5
Den överstigande delen:	$23\,417 - 22\,600 = 817$
Skatt på den överstigande delen:	$817 \times 17,5 \% = 142,96$
Skatt sammanlagt:	$142,96 + 489 = 631,96 = 632$ €

”Skattefria inkomst sammanlagt” i tabell 12 består av dividendens skattefria andel enligt nio-procentregeln adderat med den skattefria andelen enligt 30–70-procentregeln. Det är alltså 30 procent av den del som överstiger nio-procentregeln. I alternativ 1 räknas den skattefria inkomsten enligt:

Skattefritt enligt nio-procent regeln:	1 591
30 % av den överstigande delen:	<u>4 893</u>
SAMMANLAGT:	6 484 €

Kommunalskatten räknas ut genom att multiplicera förvärvsinkomsten med gällande beskattningsprocent för den kom där personen i fråga är bosatt. Kyrkoskatten räknas ut genom att multiplicera den beskattningsprocenten för den församling personen i fråga tillhör. I alternativ 1 är Kommunal och kyrkoskatten uträknad enligt följande:

Förvärvsinkomst:	23 417
Kommunalskatt i Korsholm:	$19,25 \% \times 23\ 417 = 4\ 507,77$
Församlingsskatt (Ev. Lut.):	$1,85 \% \times 23\ 417 = 433,21$
SAMMANLAGT:	$4\ 507,77 + 433,21 =$ $4\ 940,98 = 4\ 941$

Även sjukvårds- och dagpenningpremien räknas enligt den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Sjukvårdspremiens belopp år 2010 är 1,47 procent, med en eventuell förhöjning på 0,17 procentenheter. Dagpenningpremiers belopp år 2010 är 0,93 procent och dess förhöjning 0,12 procentenheter.

Eftersom aktieägare A är försäkrad enligt FöPL bör man för honom räkna med de förhöjda procentsatserna. För aktieägare B behöver man inte räkna med de förhöjda procentsatserna. För aktieägare A betyder detta i alternativ 1 att sjukvårds och dagpenningpremierna räknas ut enligt följande:

Förvärvsinkomst:	23 417
Sjukvårdspremien + förhöjning:	1,47 + 0,17 = 1,64 % 1,64 % x 23 417 = 384,04 €
Dagpenningpremien + förhöjning:	0,93 + 0,12 = 1,05 % 1,05 % x 23 417 = 245,88 €
Sjukvårds- o. dagp.premien smlgt:	384,04 + 245,88 = 629,91 = 630 €

Skatterna sammanlagt räknas genom att man för det gällande alternativet räknar ihop de för aktieägaren personliga skatterna och avgifterna som uppkommer. I alternativ 1 för aktieägare A räknas "A:s skatter sammanlagt" enligt följande:

Skatt på förvärvsinkomsten:	632
Kommunal och kyrkoskatt:	4941
<u>Sjukvårds- och dagp.premien:</u>	<u>630</u>
SAMMANLAGT:	6 203 €

I uträkningarna inkluderas dagtraktamentet i nettoinkomsten. Nettoinkomsten i tabell 12 fås genom att man från det som betalats ut i lön, dividend och skattefria ersättningar drar av de skatter och utgifter som uppstår. För aktieägare A:s del i alternativ 1 betyder detta:

Lön:	12 000
Dividend:	17 901
Dagtraktamente:	6 142
<u>Skatter sammanlagt:</u>	<u>-6 203</u>
Nettoinkomst:	29 840

För aktieägare B minskas dessutom lönen med löntagarens andel av ArPL-utgiften som är 4,5 procent år 2010, även löntagarens del av arbetslöshetsförsäkringen

(ALF), som är 0,15 procent för delägare minskas från lönen. Aktieägare B:s nettoinkomst i tabell 13, alternativ 1 räknas ut enligt följande:

Lön:	26 400
Dividend:	17 199
Dagtraktamente:	6 160
Skatter sammanlagt:	11 878
Löntagarens del av ArPL:	$26\,400 \times 4,5\% = 1\,188$
<u>Löntagarens del av ALF:</u>	<u>$26\,400 \times 0,15\% = 39,60$</u>
Nettoinkomst:	$36\,653,40 = 36\,653\text{ €}$

Den sista raden i tabellerna 12 och 13 är den totala personliga skatteprocenten. Genom att dividera löntagarens inkomster (lön, dividend och skattefria ersättningar) med löntagarens skatter och sociala utgifter får man dennes totala personliga skatteprocent. I tabell 12 alternativ 1 för aktieägare A:s del räknas den totala personliga skatteprocenten ut enligt följande:

Lön:	12 000
Dividend:	17 901
<u>Dagtraktamente:</u>	<u>6 142</u>
Inkomster sammanlagt:	36 043
Skatter sammanlagt:	6 203
Skatteprocent:	$6\,203 / 36\,043 = 0,17209$ $=17,21\%$

7. RESULTAT AV UNDERSÖKNINGEN

Nu vet vi hur lönen och de sociala utgifterna runt lönen påverkar företagets resultat. Vi vet hur företagets resultat beskattas. Vi vet också hur dividenden och lönen beskattas hos aktieägarna. Med anda ord vet vi tillräckligt, för att kunna fatta ett beslut om vilket alternativ som är det mest fördelaktiga för aktieägarna och företaget som en helhet.

Tabell 15 och medhörande räkneexempel visar hur man har nått fram till resultatet av undersökningen för alternativ 1. Målet var att maximera företagens sammanlagda nettoinkomster, det vill säga aktieägarnas inkomster efter skatter och avgifter.

Tabell 15: Undersökningens resultat

RESULTAT	Alternativ 1
Aktieägarnas sammanlagda inkomster (brutto)	85 802
Aktieägarnas sammanlagda skatter o. sociala avgifter	19 309
Aktieägarnas sammanlagda inkomster (netto)	66 493
Aktiägarnas sammanlagda skatteprocent	22,50 %
AB och ägarnas sammanlagda skatter	31 641
AB och ägarnas skatter o. sociala utgifter sammanlagt	41 535
Resultat före skatteplanering	112 028
FÖRETAGETS + ÄGARNAS TOTALA SKATTEPROCENT	37,08 %

Aktieägarnas sammanlagda inkomster (brutto) räknas i tabell 15 ut genom att räkna ihop aktieägarnas sammanlagda inkomster. I alternativ 1 räknas aktieägarnas sammanlagda bruttoinkomster ut enligt följande:

Lön sammanlagt:	$12\,000 + 26\,400 = 38\,400$
Dividend sammanlagt:	$17\,901 + 17\,199 = 35\,100$
<u>Dagtraktamenten sammanlagt:</u>	<u>$6\,142 + 6\,160 = 12\,302$</u>
Sammanlagd bruttoinkomst:	$38\,400 + 35\,100 + 12\,302 = 85\,802$

I tabellerna 12 och 13 (beskattning av A:s respektive B:s personliga skatter), räknade vi ut aktieägarnas skatter och sociala avgifter. För att få aktieägarnas sammanlagda skatter och sociala avgifter adderas aktieägare A:s personliga skatter med B:s skatter och avgifter. I alternativ 1 enligt följande:

Aktieägare A:s personliga skatter o. soc. utgifter:	6 203
<u>Aktieägare B:s personliga skatter o. soc. utgifter:</u>	<u>13 106</u>
SAMMANLAGT:	19 309

Aktieägarnas sammanlagda nettoinkomster, det vill säga inkomster efter skatter och avgifter i tabell 15 fås genom att man från bruttoinkomsten drar av de sammanlagda skatterna och utgifterna. I alternativ 1 enligt följande:

A o. B:s sammanlagda brutto inkomster:	85 802
<u>A o. B:s sammanlagda skatter o. soc.utgifter:</u>	<u>19 309</u>
A o. B:s sammanlagda netto inkomst:	$85\ 802 - 19\ 309 = 66\ 493$

För att komma fram till aktieägarnas sammanlagda skatteprocent i tabell 15, har aktieägare A och B:s sammanlagda skatter och sociala utgifter dividerats med aktieägarnas sammanlagda bruttoinkomst. I alternativ 1 enligt följande:

A o. B:s sammanlagda brutto inkomster:	85 802
A o. B:s sammanlagda skatter o. soc.utgifter:	19 309
A o. B:s sammanlagda skatte-%:	$19\ 309 / 85\ 802 = 0,225 = 22,5\ \%$

AB och aktieägarnas sammanlagda skatter består i tabell 15 av företagets samfundsskatt och aktieägarnas sammanlagda skatter och sociala utgifter. Samfundsskatten för de olika alternativen räknades ut i tabell 8. I alternativ 1 räknas posten ut enligt följande:

Samfundsskatten 26 %:	12 332
<u>A och B:s sammanlagda skatter o. soc. utgifter:</u>	<u>19 309</u>
SAMMANLAGT:	31 641

I följande rad i tabell 15 redogörs för aktieägarnas och företagets sammanlagda skatter och sociala utgifter. Till skillnad från den ovanstående raden tas här även med de lönebikostnader som uppstår i samband med att medel lyfts som lön. Genom att lägga till lönebikostnaderna som uppstår för företaget till posten ”AB och aktieägarnas sammanlagda skatter” får vi reda på företagets och aktieägarnas skatter och sociala utgifter sammanlagt. I alternativ 1 görs detta enligt följande:

Lönebikostnader sammanlagt:	9 893
<u>AB och aktieägarnas sammanlagda skatter:</u>	<u>31 641</u>
SAMMANLAGT:	41 534

Resultat före skatteplanering posten är hämtad direkt från tabell 8 och visar företagets resultat innan löner, dividender och skatter. Den sista raden i tabell 15, företagets + ägarnas totala skatteprocent visar hur stor del av resultatet före skatteplanering som procentuellt går åt till skatter och avgifter i de olika alternativen. I tabell 15 alternativ 1 räknas ”FÖRETAGETS + ÄGARNAS TOTALA SKATTEPROCENT” ut enligt följande:

AB och ägarnas skatter och soc. utgifter sammanlagt:	41 534
<u>Resultatet före skatteplanering:</u>	<u>112 028</u>
Företagets + ägarnas tot. skatteprocent:	$41\,534 / 112\,028 = 0,37074$
	$= 37,07 \%$

Jag har valt att prioritera ägarnas sammanlagda nettoinkomst. Tabellerna 16 och 17 visar resultatet för samtliga tio olika alternativ i undersökningen. Även resultaten för de alternativ som hittills inte har redovisats, nämligen alternativen 2, 3, 5 och 8 presenteras. För att kunna redovisa resultaten från alla tio alternativ har alternativen delats upp i två olika tabeller.

Tabell 16: Resultaten från alternativ 1 - 5.

RESULTAT, alternativ 1 - 5	Alt 1	Alt 2	Alt 3	Alt 4	Alt 5
Aktieägarnas sammanlagda inkomster (brutto)	85 802	86 770	87 740	87 925	87 332
Aktieägarnas sammanlagda skatter o. sociala avgifter	19 309	19 868	20 444	20 797	20 851
Aktieägarnas sammanlagda inkomster (netto)	66 493	66 902	67 296	67 128	66 481
Aktiägarnas sammanlagda skatteprocent	22,50 %	22,90 %	23,30 %	23,65 %	23,88 %
AB och ägarnas sammanlagda skatter	31 641	31 697	31 770	31 345	30 558
AB och ägarnas skatter o. sociala utgifter sammanlagt	41 535	42 182	42 846	43 012	42 669
Resultat före skatteplanering	112 028	113 084	114 141	114 140	113 150
FÖRETAGETS + ÄGARNAS TOTALA SKATTEPROCENT	37,08 %	37,30 %	37,54 %	37,68 %	37,71 %

Tabell 17: Resultaten från alternativ 6 – 10.

RESULTAT, alternativ 6 - 10	Alt 6	Alt 7	Alt 8	Alt 9	Alt 10
Aktieägarnas sammanlagda inkomster (brutto)	86 739	86 703	87 047	87 562	88 183
Aktieägarnas sammanlagda skatter o. sociala avgifter	20 905	21 696	22 499	23 703	26 137
Aktieägarnas sammanlagda inkomster (netto)	65 835	65 008	64 548	63 859	62 046
Aktiägarnas sammanlagda skatteprocent	24,10 %	25,02 %	25,85 %	27,07 %	29,64 %
AB och ägarnas sammanlagda skatter	29 772	28 442	27 679	26 535	26 143
AB och ägarnas skatter o. sociala utgifter sammanlagt	42 325	42 493	42 952	43 641	45 454
Resultat före skatteplanering	112 160	111 500	111 500	111 500	111 500
FÖRETAGETS + ÄGARNAS TOTALA SKATTEPROCENT	37,74 %	38,11 %	38,52 %	39,14 %	40,77 %

Alternativet som ger den högsta sammanlagda nettoinkomsten för aktieägare A och B är alternativ 3. I alternativ 3 får A en månadslön på 1 400 euro. Arbetsgivaren har rätt till maximalt låglönestöd på 2 640 euro/år. Aktieägare B:s lön är 2 200 euro/månad. Företagets vinst i på 32 238 euro i detta alternativ delas upp och aktieägare A kan lyfta 16 441 euro i dividend medan B kan lyfta 15 796 euro i dividend. Nettoinkomsterna, i vilka dagtraktamentet är inkluderat är i alternativ 3 för aktieägare A 31 620 euro och aktieägare B:s nettoinkomst är 35 676.

Om man endast ser till den sammanlagda nettoinkomsten aktieägarna emellan är alternativ 3 den klara vinnaren. Trots det kommer jag att rekommendera att aktieägarna väljer alternativ 4. Orsaken är att detta alternativ är mer rättvist om man ser till fördelningen mellan aktieägarna. Skillnaden i de sammanlagda nettoinkomsterna mellan alternativ 3 och 4 är endast 168 euro. Trots att aktieägare A lyfter högre lön och inkomstklyftan mellan aktieägare A och B således minskar har arbetsgivaren fortfarande rätt till ett maximalt låglönestöd även i alternativ 4 där aktieägare A:s lön är 1 600 euro.

När vi ser till skillnaden i nettoinkomst aktieägarna emellan, ser vi att skillnaden i alternativ 3 är hela 4 056 euro, medan skillnaden i alternativ 4 är mindre. I alternativ 4 är aktieägare A:s nettoinkomst 32 226 euro medan B:s nettoinkomst är 34 902 euro, skillnaden är alltså 2 676 euro. I fall att aktieägarna föredrar ett alternativ var aktieägarnas nettoinkomst är i ungefär samma nivå så skulle jag rekommendera alternativ 6. I alternativ 6 är aktieägare A:s månadslön 1 900 euro. Företaget har i det fallet fortfarande rätt till låglönestöd för arbetsgivare, men beloppet är endast 660 euro per år. Ser man till aktieägarnas nettoinkomster så är skillnaden endast 626 euro till aktieägare B:s fördel. För aktieägare A:s del är alternativ 6 ett av de bättre om man ser till den personliga nettoinkomsten.

Förutom att presentera resultaten av undersökningen för aktieägarna kommer jag även att rekommendera att företaget långsiktigt går in för att höja sin nettoförmögenhet. Genom att höja nettoförmögenheten kommer den del av dividenden som aktieägarna kan lyfta skattefritt att öka. Nettoförmögenheten kan ökas till exempel genom att en viss procent av företagets vinst varje år lämnas orörd i företaget.

8. AVSLUTNING

Undersökningen visar tydligt att man som företagare verkligen kan tjäna eller kanske rättare sagt spara pengar på att planera hur man lyfter medel ur företaget. När resultatet i de olika alternativen jämförs, kan första intrycket vara att skillnaden är liten. Men man måste också ta hänsyn till att skillnaden i lönerna i de olika alternativen är relativt liten. Senast då när man jämför det bästa av de tio alternativen i undersökningen med det sämsta inser man att skatteplaneringen faktiskt kan spela en stor roll i företagarens ekonomi. Skillnaden mellan alternativ 4 som jag kommer att rekommendera till aktieägarna och det sämsta alternativet i undersökningen (alternativ 10) är hela 5 082 euro när man ser till aktieägarnas sammanlagda nettoinkomst.

Själva undersökningens tillförlitlighet är givetvis inte hundra procentig eftersom uppskattningar och antaganden om framtida intäkter och utgifter delvis ligger som grund. Man bör även ta i hänsyn det faktum att, i undersökningen går företagare A:s FöPL-premie procentuellt enligt utbetald lön, medan premien i verkligheten baserar sig på uppskattad löneutbetalning till aktieägaren. Bortsett från dessa fakta anser jag att resultatet för undersökningen är trovärdigt. En uppföljning och avstämning kunde vara på sin plats efter följande års bokslut, för att se om undersökningen verkligen håller måttet även i praktiken.

Ämnet skatteplanering har varit oerhört intressant. Förutom att själva ämnet är brett, sker det kontinuerligt förändringar i bland annat lagstiftningen som berör beskattningen. Som exempel på aktuella förändringar kan nämnas att förvaltnings- och kommunminister Mari Kiviniemi i en intervju som publicerades i tidningen Arvopaperi den 19.2.2009 avslöjade att riksdagen kan komma att godkänna ett förslag till lagändring gällande små dividendinkomster. Små dividendinkomster skulle enligt förslaget kunna bli helt skattefria. Summan för vad som beräknas som små dividendinkomster nämns inte i artikeln men Yles nyheter den 19.2.2009 spekulerade i att gränsen skulle komma att dras vid 1 000 €

<<http://sv.yle.mobi/nyheter/inrikes/ns-ydsv-151577>>. (Hämäläinen, Karo: Verottaja armahtaa pian pieniä osinkoja. Arvopaperi, 2/2009).

I samhälls och debattprogrammet A-studio visades den 11.11.2009 på TV 1 ett reportage om huruvida beskattningen för kapitalinkomster borde reformeras. Bland andra Ilpo Suoniemi som arbetar som forskare på Löntagarnas forskningsinstitut intervjuades i reportaget. Suoniemis åsikt var att kapitalinkomstbeskattningen borde göras mer lik beskattningen av förvärvsinkomster. Enligt Suoniemi borde kapitalinkomstbeskattningen reformeras för att minska inkomstklyftorna. Han menar att dagens kapitalinkomstbeskattning gynnar endast höginkomsttagare som redan har det bra, eftersom dessa procentuellt sett har större andel av kapitalinkomster än medel- och låginkomsttagare. (A-studio, 11.11.2009).

Suoniemis förslag lyder att den skattefria delen av dividendinkomsterna borde minskas. Detta motiverar han genom att påpeka att låginkomsttagare ofta endast har kapitalinkomster i form av ränteinkomster, och på ränteinkomster beskattas hela beloppet, det samma borde gälla för dividendinkomster. I dagsläget är ungefär hälften av alla lyfta dividender skattefria. Suoniemi talar även för någon form av progression vid beskattningen av kapitalinkomst. Eftersom det i dagsläget ofta blir förmånligare att lyfta dividend än lön lockas många att därför till att styra inkomsterna till kapitalinkomst för att bli mildare beskattade. (A-studio, 11.11.2009).

Suoniemi tycker däremot att mindre dividender för enkelhetens skull skulle vara helt skattefria. Han skulle vilja testa en modell var man använder flera olika skatteprocentar för kapitalinkomstbeskattningen. Desto högre kapitalinkomster desto strängare skatteprocent. Även detta skulle minska viljan att ta ut egentliga förvärvsinkomster i form av kapitalinkomst. Suoniemi anser inte att en skärpning av beskattningen skulle medföra en fara för ekonomin i form av minskad vilja till investeringar, eller investerarna skulle lockas att flyttar sitt kapital utomlands,

eftersom Finlands skattenivåer jämfört med andra EU-länder är relativt låg. (A-studio, 11.11.2009).

KÄLLOR

Tryckta källor

Kukkonen, Matti & Walden. Risto 2009. Elinkeinoverolaki Käytännössä. Helsingfors. WSOYpro Oy.

Andersson, Edward 2006. Inledning till skatterätten, 7 reviderade upplagan. Helsingfors. Talentum.

Tomperi, Soile 2008. Käytännön kirjanpito. 14-17 upplagan. Helsingfors. Edita Prima Oy.

Tomperi, Soile 2009. Yritysverotus ja tilinpäätössuunnittelu. 23 upplagan. Helsingfors. WSOYpro Oy.

Niskakangas, Heikki 2005. Johdatus Suomen verojärjestelmään. Vanda. WSOYpro Oy.

Koponen, Juha 2008. Osingonjakajan verokrija. Helsingfors. Verotieto Oy.

Kukkonen, Matti 2007. Yrityksen luovutusvoittojen verotus. Helsingfors. Talentum.

Myrsky, Matti & Esko Linnakangas 2005. Kansainvälinen henkilö- ja yritysverotus. Helsingfors. Talentum.

Alhola, Kari 2007. Palkkaa vai osinkoa veroseuraamusten näkökulmasta. Tilisanomat 5/2007.

Hämäläinen, Karo 2009: Verottaja armahtaa pian pieniä osinkoja. Arvopaperi 2/2009.

Elektroniska källor

Ömsesidiga arbetspensionsbolaget Varma 2009. ArPL-avgiften 2010. Tillgänglig i form av PDF-dokument.

<<https://www.varma.fi/sv/pdfdocuments/anonymous/julkaisut/maksuopasr.pdf>>

<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060624#a624-2006>

http://www.vero.fi/?article=5410&domain=VERO_MAIN&path=5,40,87&language=SWE

http://www.vm.fi/vm/sv/10_beskattning/04_naringsbeskattning/01_samfundsskatt/index.jsp

<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=6109;266306>

<https://www.varma.fi/sv/Pages/Frontsida.aspx>

<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=4949;53447> Skattestyrelsens publikation 84r.06 1.7.2006

http://www.skatt.fi/default.asp?path=5,40,87&article=3991&domain=VERO_MAIN#2

http://www.skatt.fi/?article=5927&domain=VERO_MAIN&path=5,40,90&language=SWE>

<http://www.yrityssuomi.fi/default.aspx?contentid=9438>

<URLhttp://www.yrittajat.fi/sv-FI/arbetsgivarens_ABC/Arbetsgivaravgifter_och_forsakringar/Grupplivforsakring>

<URLhttp://www.yrittajat.fi/sv-FI/arbetsgivarens_ABC/Arbetsgivaravgifter_och_forsakringar/olycksfallsforsakring/>

Källor utan egentlig författare

Lag om beskattning av inkomst av näringsverksamhet 24.6.1968/360

Lag om pension för företagare 22.12.2006/1272

Skattestyrelsens publikation 43R.07. Handbok i personbeskattning 2007. Helsingfors. Edita Prima Ab.

Yle TV1. A-studio. Aktuellt om ekonomi. 11.11.2009 kl. 21:05.

Bilaga 1: Alternativ 1-10.

FÖRETAGETS SKATTEPLANERING											
	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ 3	Alternativ 4	Alternativ 5	Alternativ 6	Alternativ 7	Alternativ 8	Alternativ 9	Alternativ 10	
A:s månadslön	-1000	-1200	-1400	-1600	-1750	-1900	-2300	-2500	-2800	-3161	
B:s månadslön	-2200	-2200	-2200	-2200	-2200	-2200	-2300	-2500	-2800	-3161	
Omsättning minus inköp	111 500	111 500	111 501	111 500	111 500	111 500	111 500	111 500	111 500	111 500	
Låglönestöd till arbetsgivaren	528	1 584	2 640	2 640	1 650	660	0	0	0	0	
Resultat före skatteplanering = Omsättning - inköp + låglönestöd	112 028	113 084	114 141	114 140	113 150	112 160	111 500	111 500	111 500	111 500	
Aktieägare A:s lön	-12 000	-14 400	-16 800	-19 200	-21 000	-22 800	-27 600	-30 000	-33 600	-37 932	
Aktieägare B:s lön	-26 400	-26 400	-26 400	-26 400	-26 400	-26 400	-27 600	-30 000	-33 600	-37 932	
FöPL-utgifter 22,4% över 53 år	-2 688	-3 226	-3 763	-4 301	-4 704	-5 107	-6 182	-6 720	-7 526	-8 497	
ArPL-utgifter företagets del 17,3%	-4 567	-4 567	-4 567	-4 567	-4 567	-4 567	-4 775	-5 190	-5 813	-6 562	
ArPL-utgifter löntagarens del under 53 år 4,5 %	-1 188	-1 188	-1 188	-1 188	-1 188	-1 188	-1 242	-1 350	-1 512	-1 707	
Sociala avgifter 2,23 %	-856	-910	-963	-1 017	-1 057	-1 097	-1 231	-1 338	-1 499	-1 692	
Olycksfallsförsäkring uppsk. 5 %	-1 320	-1 320	-1 320	-1 320	-1 320	-1 320	-1 380	-1 500	-1 680	-1 897	
Grupplivsförsäkring uppsk. 1 %	-264	-264	-264	-264	-264	-264	-276	-300	-336	-379	
Arbetslöshetsförsäkring 0,75 %	-198	-198	-198	-198	-198	-198	-207	-225	-252	-284	
Arbetslöshetsförsäkring löntagarens del 0,15% (delägare)	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-41	-45	-50	-57	
Frivilliga pensionsförsäkringar	-4 000	-4 000	-3 999	-4 000	-4 000	-4 000	-3 999	-4 000	-4 000	-4 000	
Skattefriärsättningar till A (Dagtraktamenten) *	-6 142	-6 142	-6 142	-6 142	-6 142	-6 142	-6 142	-6 142	-6 142	-6 142	
Skattefriärsättningar till B (Dagtraktamenten) *	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	-6 160	
Löneutgifter totalt på lönerna	-13 894	-14 485	-15 075	-15 667	-16 110	-16 554	-18 050	-19 273	-21 106	-23 311	
FÖRETAGETS LÖNEKOSTNADER TOTALT	-64 596	-67 587	-70 577	-73 569	-75 812	-78 056	-85 552	-91 575	-100 608	-111 477	
Resultat före skatter	47 432	45 497	43 564	40 571	37 338	34 104	25 948	19 925	10 892	23	
Samfundsskatt 26 %	-12 332	-11 829	-11 327	-10 548	-9 708	-8 867	-6 746	-5 181	-2 832	-6	
Företagets resultat efter skatt / utdelas i dividend	35 100	33 668	32 238	30 023	27 630	25 237	19 201	14 745	8 060	17	
BESKATTNING AV DIVIDENDEN											
Nettoförmögenhet**	34 654	34 654	34 654	34 654	34 654	34 654	34 654	34 654	34 654	34 654	
Utdelningsbar dividend	35 100	33 668	32 238	30 023	27 630	25 237	19 201	14 745	8 060	17	
Aktiens matematiska värde (100 aktier)	347	347	347	347	347	347	347	347	347	347	
Aktieägare A:s Dividend (51 / 100 aktier)	17 901	17 171	16 441	15 312	14 091	12 871	9 793	7 520	4 111	9	
Aktieägare B:s Dividend (49 / 100 aktier)	17 199	16 497	15 796	14 711	13 539	12 366	9 409	7 225	3 950	8	
Beskattningen av A:s dividend											
A:s aktiers sammanlagda matematiska värde	17 674	17 674	17 674	17 674	17 674	17 674	17 674	17 674	17 674	17 674	
Skattefri andel av dividenden, enligt 9 % regeln.	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	1 591	
Överstigande, > 9 %	16 310	15 580	14 851	13 721	12 501	11 280	8 202	5 929	2 520	Hela dividenden	
70 % beskattas som förvärvs inkomst	11 417	10 906	10 395	9 605	8 750	7 896	5 741	4 150	1 764	Hela dividenden	
30 % är skattefri	4 893	4 674	4 455	4 116	3 750	3 384	2 461	1 779	756	Hela dividenden	
A:s personliga skatter											
Förvärvs inkomst sammanlagt	23 417	25 306	27 195	28 805	29 750	30 696	33 341	34 150	35 364	37 932	
Skatt på förvärvs inkomsten	632	963	1 293	1 575	1 740	1 906	2 369	2 510	2 723	3 217	
Skattefri inkomst sammanlagt	6 484	6 265	6 046	5 707	5 341	4 975	4 051	3 369	2 347	1 591	
Kommunalskatt (Korsholm 19,25 % + Ev. Luth 1,85%)	4 941	5 340	5 738	6 078	6 277	6 477	7 035	7 206	7 462	8 004	
Sjukvårds- och dagpenningpremie 1,64 % + 1,05 % (förhöjda)	630	681	732	775	800	826	897	919	951	1 020	
A:s skatter sammanlagt och sociala avgifter	6 203	6 983	7 763	8 427	8 818	9 208	10 301	10 635	11 136	12 241	
Nettoinkomst (inkl. dagtrakt.)	29 840	30 730	31 620	32 226	32 415	32 605	33 234	33 027	32 717	31 841	
A:s totala personliga skatteprocent	17,21 %	18,52 %	19,71 %	20,73 %	21,39 %	22,02 %	23,66 %	24,36 %	25,39 %	27,77 %	
Beskattningen av B:s dividend											
B:s aktiers sammanlagda matematiska värde	16 981	16 981	16 981	16 981	16 981	16 981	16 981	16 981	16 981	16 981	
Skattefri andel av dividenden, enligt 9 % regeln.	1 528	1 528	1 528	1 528	1 528	1 528	1 528	1 528	1 528	1 528	
Överstigande, > 9 %	15 671	14 969	14 268	13 183	12 010	10 838	7 880	5 697	2 421	Hela dividenden	
70 % beskattas som förvärvs inkomst	10 970	10 478	9 988	9 228	8 407	7 587	5 516	3 988	1 695	Hela dividenden	
30 % är skattefri	4 701	4 491	4 280	3 955	3 603	3 251	2 364	1 709	726	Hela dividenden	
B:s personliga skatter											
Förvärvs inkomst sammanlagt	37 370	36 878	36 388	35 628	34 807	33 987	33 116	33 988	35 295	37 932	
Skatt på förvärvs inkomsten	3 096	2 991	2 902	2 769	2 625	2 482	2 329	2 482	2 711	3 217	
Skattefri inkomst sammanlagt	6 229	6 019	5 809	5 483	5 131	4 780	3 892	3 237	2 255	1 528	
Kommunalskatt (Korsholm 19,25 % + Ev. Luth 1,85%)	7 885	7 781	7 678	7 518	7 344	7 171	6 988	7 171	7 447	8 004	
Sjukvårds- och dagpenningpremie 1,47 % + 0,93 %	897	885	873	855	835	816	795	816	847	910	
B:s skatter o. sociala avgifter sammanlagt (ArPL & ALF)	13 106	12 885	12 681	12 369	12 033	11 696	11 395	11 864	12 567	13 895	
Nettoinkomst (inkl. dagtrakt.)	36 653	36 172	35 676	34 902	34 066	33 230	31 774	31 521	31 142	30 205	
B:s totala personliga skatteprocent	26,34 %	26,26 %	26,22 %	26,17 %	26,10 %	26,03 %	26,40 %	27,35 %	28,75 %	31,51 %	
RESULTAT											
Aktieägarnas sammanlagda inkomster (brutto)	85 802	86 770	87 740	87 925	87 332	86 739	86 703	87 047	87 562	88 183	
Aktieägarnas sammanlagda skatter o. sociala utgifter	19 309	19 868	20 444	20 797	20 851	20 905	21 696	22 499	23 703	26 137	
Aktieägarnas sammanlagda inkomster (netto)	66 493	66 902	67 296	67 128	66 481	65 835	65 008	64 548	63 859	62 046	
Aktieägarnas sammanlagda skatteprocent	22,50 %	22,90 %	23,30 %	23,65 %	23,88 %	24,10 %	25,02 %	25,85 %	27,07 %	29,64 %	
Aktieägarnas samt aktebolagets sammanlagda skatter	31 641	31 697	31 770	31 345	30 558	29 772	28 442	27 679	26 535	26 143	
Aktieägarnas samt aktebolagets sammanlagda skatter samt social	41 535	42 182	42 846	43 012	42 669	42 325	42 493	42 952	43 641	45 454	
Resultat före skatteplanering	112 028	113 084	114 141	114 140	113 150	112 160	111 500	111 500	111 500	111 500	
FÖRETAGETS + ÄGARNAS TOTALA SKATTEPROCENT	37,08 %	37,30 %	37,54 %	37,68 %	37,71 %	37,74 %	38,11 %	38,52 %	39,14 %	40,77 %	

BILAGA 2: Aktieägarnas dagtraktamenten

AKTIEÄGARE A

Arbetsdagar	251 st		
Heldagstraktamenten	146 st	a' 32 € =	4672 €
Halvdagstraktamenten	105 st	a' 14 € =	1470 €
A:s traktamenten sammanlagt, €	6142 €		

AKTIEÄGARE B

Arbetsdagar	251 st		
Heldagstraktamenten	147 st	a' 32 € =	4704 €
Halvdagstraktamenten	104 st	a' 14 € =	1456 €
B:s traktamenten sammanlagt	6160 €		

TRAKTAMENTEN SAMMANLAGT

12302 € (Samma summa som i RR 28.2.2009)

BILAGA 3: Låglönestödet vid olika lönesummor

Låglönestöd till arbetsgivaren (max 220 € / mån)

LÖN €/månad	Stöd	per / år	
900		0	0
950		22	264
1000		44	528
1050		66	792
1100		88	1056
1150		110	1320
1200		132	1584
1250		154	1848
1300		176	2112
1350		198	2376
1400		220	2640
1450		220	2640
1500		220	2640
1550		220	2640
1600		220	2640
1650		192,5	2310
1700		165	1980
1750		137,5	1650
1800		110	1320
1850		82,5	990
1900		55	660
1950		27,5	330
2000		0	0